

Luptați și veți învinge!

M. Uebrenko

# URIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 207-208 / ianuarie 2012

## Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Sfârșit de an, început de An Nou. Întotdeauna, popas de gând: bilanț și perspective. Întotdeauna, o întrebare care ne frământă: ce fel de an va fi anul care vine. În fața conștiinței noastre ne întrebăm: în ce măsură ne-am respectat îndatoririle de fii ai țării în care trăim și, totodată, de fii ai comunității din care facem parte? Răspunsul este dat de viața noastră comunitară, mai intensă, mai diversificată, în pas cu tot ceea ce se petrece în societatea românească.

A fost anul în care alegerile pentru noua conducere, în cadrul celui de-al VI-lea Congres al UUR, au exprimat voința de continuitate a electoratului, preocuparea pentru sporirea calității tuturor activităților pe care urmează să le desfășurăm. Funcția de președinte al UUR a fost obținută de dl Ștefan Buciuta care este un lider cu experiență managerială și corespunde condițiilor profesionale. Ceilalți aleși sunt din toate categoriile de vârstă. Unii dintre ei reprezintă o altă generație crescută în comunitate alături de multe persoane cu experiență care au dus până acum munca, nu foarte ușoară, cu foarte multe probleme. Au preluat ștafeta, au idei noi, entuziasm, o altă perspectivă și ani mulți în față. Cei pe care i-am votat le-am dat un cec în alb. Sperăm să nu ne dezamăgească.

În unanimitate, delegații la Congres au considerat că există perspective și potențial real pentru ca viața comu-

Rusă, Cehia, Slovacia, Bulgaria, România), fiind susținut financiar de UUR și de DRI din cadrul Guvernului României. A fost un dialog artistic interesant între diverse formule și maniere de expresie în pictură, dar și un dialog între diferite culturi care reprezintă o punte de legătură între oameni.

Acțiunea „Ziua Internațională a Limbii Materne”, care a figurat în Planul de acțiuni și proiecte culturale ale UUR pe 2011, a fost marcată prin organizarea, la Suceava, în ziua de 19 februarie, a concursului național „Sărbătoarea limbii materne”. Concurșul a antrenat un mare număr de elevi și cadre didactice de la școlile cu clase în care se studiază limba ucraineană, având drept obiectiv conștientizarea și promovarea bogăției, frumuseții limbii ucrainene și cultivarea respectului pentru valorile proprii culturii. În cadrul acestei acțiuni, a avut loc și festivitatea de înmănare a diplomelor câștigătorilor Concurșului internațional de limba și literatura ucraineană „Petro Iatyk” (competiție pentru diaspora ucraineană din întreaga lume). Elevii ucraineni din România au obținut 54 de premii, diplomele fiind înmănate de dl consul general Vasyl Boieciko de la Consulatul General al Ucrainei la Suceava.

Anul care tocmai a trecut s-a remarcat prin organizarea, în toate zonele locuite de ucraineni, a „Zilelor Taras Șevcenko în România”. Reprezentanții etniei

celebrarea Zilei Europene a Limbilor, comunitatea ucrainenilor din România a luat parte activă cu Ansamblul artistic „Zorea” din București.

Am participat la Festivalul „Întâlniri bucovinene” din România, Ucraina și Polonia, la Festivalul Folcloric „Szejke” din Odorheiu Secuiesc, promovând interculturalismul și dezvoltând bune relații de colaborare cu minoritățile naționale. Se poate afirma că anul care a trecut s-a remarcat prin eferescență culturală. Avem tot mai multe ansambluri (corale, instrumentale, de dansuri) care activează în comunități ucrainene din țara noastră și care contribuie la promovarea folclorului ucrainean autentic.

În afară de acțiunile culturale amintite, am organizat simpozioane științifice cu participarea unor prestigioase personalități din țară și din străinătate, mese rotunde, expoziții de pictură, prezentări de cărți.

Am sărbătorit, anul trecut, împlinirea a 20 de ani de independență a Ucrainei printr-un program de diversitate culturală: conferințe, mese rotunde, expoziții foto, lansări de carte. Presa ucraineană din țara noastră a publicat materiale dedicate acestui eveniment important.

Ne-am sărbătorit intelectualii și liderii comunitari de prestigiu. Sub semnul neuitării, am constituit memoria marilor scriitori ucraineni (T. Șevcenko, L. Ukrainka, O. Kobyleanska, S. Iarycevskiy).

## Un an nou cu sănătate și împliniri

nită ucraineană să se desfășoare în condiții mai bune, cu respectarea prevederilor Statutului UUR.

Cultura în 2011 a făcut obiectul unor preocupări permanente, cu o serie de măsuri pentru sprijinirea și promovarea manifestărilor artistice, editării cărții și presei ucrainene.

Am cinstit, ca în fiecare an, sărbătorile care ne definesc, onorându-ne, astfel, tradițiile păstrătoare de spiritualitate. Spectacolele cu prilejul Crăciunului, tradiționale de aproape 20 de ani, au stimulat și în anul care a trecut menținerea și dezvoltarea vieții ucrainene în România. Întreaga noastră grație filialei Maramureș a UUR care prin organizarea „Festivalului de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni” respectă trecutul și privește spre viitor prin proiecte educative pentru copii și tineret.

Festivalul Interetnic „Conviețuirii”, desfășurat la Siret, în zilele de 18-19 iunie 2011, a fost o adevărată sărbătoare a diversității culturale și lingvistice. Formații ale diverselor etnii au evoluat pe scena Casei de Cultură „Mihai Teliman”, în compania gazdelor ucraineni, ca semn al frumuseții pe care o reprezintă o asemenea bogăție culturală. „Conviețuirii” a fost simbolul evenimentului. Pe scenă au evoluat formații în limbile ucraineană, germană, polonă, rusă, greacă. Sala mare a Casei de Cultură a fost plină și cei prezenți s-au bucurat de frumusețea costumelor tradiționale și de muzica atât de diversă.

Tot sub semnul dialogului intercultural, al obiectivelor celui de-al doilea plan de acțiune pentru „Alianța Civilizațiilor”, în prima jumătate a lunii august 2011, la Vama în județul Suceava, s-a desfășurat cea de-a VI-a ediție a Taberei Internaționale de Pictură sub genericul „Bucovina - trecut, prezent și viitor”. Proiectul a reunit 12 artiști din șase țări est-europene (Ucraina, Federația

ucrainene au comemorat prin ample manifestări culturale împlinirea a 150 de ani de la moartea celui mai mare poet ucrainean, considerat în cadrul literaturii ucrainene ca fiind „scriitorul național”. Creția lui Șevcenko a fost tradusă în numeroase limbi ale lumii, iar multe dintre poeziile sale au devenit cântece ucrainene care se interpretează în întreaga lume.

Din inițiativa UUR, în anul care a trecut, a fost dezvelit, la Tulcea, bustul scriitorului național ucrainean Taras Șevcenko, organizația noastră reprezentând o punte de legătură între România și Ucraina.

Una dintre priorități a fost, și continuă să fie, pregătirea programelor de educație a tineretului școlar. UUR a susținut desfășurarea olimpiadei de limba și literatura ucraineană și a organizat acțiuni/proiecte educative pentru elevi (Sărbătorirea Zilei Internaționale a Limbii Materne, Concurșul național de recitare a poeziei ucrainene ș. a.). Am urmărit, astfel, să trezim în ei sentimentul dragostei față de limba maternă și cultura ucraineană.

La 25 septembrie 2011, am marcat Ziua Europeană a Limbilor, participând la evenimentul cultural „Multilingvism - voci și culoare”, organizat, la Băneasa Shopping City, de Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale în parteneriat cu Departamentul pentru Relații Interetnice și cu Reprezentanța Comisiei Europene în România. Manifestarea și-a propus să scoată în evidență importanța învățării și utilizării limbilor moderne și materne în Europa de astăzi, să promoveze activități care implică utilizarea limbilor și a instituțiilor care oferă servicii în domeniul lingvistic și cultural, să încurajeze achizițiile lingvistice la orice nivel și la orice vârstă. A fost, totodată, un prilej de promovare a limbilor minorităților naționale, a limbilor mai puțin cunoscute și implicit a culturii exprimate în toate aceste limbi. La

Tot în anul care s-a încheiat, am amplificat relațiile noastre cu marile organizații ucrainene de peste hotare, prin participări ale reprezentanților UUR la importante reuniuni ale Consiliului Mondial Ucrainean de Coordonare și Congresului Mondial al Ucrainenilor care au avut loc la Kiev, întărind legăturile cu acestea.

Deși ne aflăm în criză economică, am avut o viață culturală bogată, concretizată și prin publicistica ancorată în actualitatea comunitară sau prin cărțile editate de UUR. După cum se știe, la noi cartea ajunge la public nu prin etalarea ei în librării, cum este, de fapt, normal. Noi răspândim producția noastră de carte (ca și presa, de altfel) prin forțe proprii, care sunt destul de costisitoare. De aceea, UUR trebuie să acorde o mai mare atenție difuzării cărții (și presei), dată fiind importanța cunoașterii de către noile generații a rolului jucat de ucraineni în societatea românească.

Desigur, neîmpliniri există și ne propunem să acționăm pentru remedierea lor în anul care abia a venit, să ducem la bun sfârșit ceea ce am început în 2011, ridicând la cote mai înalte prestigiul UUR în plan național și internațional.

Începutul de An Nou este un moment în care gândurile noastre se îndreaptă spre viitor. Să încercăm să punem în practică obiectivele și direcțiile de acțiune ale Rezoluției adoptate de Congresul al VI-lea al UUR pentru a face mai eficientă viața ucraineană din România în toate domeniile.

Un gând bun pentru fiecare dintre dumneavoastră, membri și prieteni ai UUR. Dorim ca anul 2012 să fie unul al prosperității, al speranțelor împlinite și al relațiilor interumane sub semnul înțelegerii!

Ion ROBCIUC

# Viața și multilaterală activitate creatoare a lui Oleksa Romaneț - un model demn de urmat pentru viitorime

A trăit la Cernăuți, într-o casă pe strada Boiarko, la nr. 14, un cercetător multicultural remarcabil din Bucovina, care de 4 ani a trecut la Domnul.

Subsemnatul l-a vizitat acasă nu o dată. Orele petrecute împreună au fost extrem de instructive pentru cel ce semnează prezentele rânduri. Am aflat informații excepționale despre Ivan Franko, despre Iuri Fedkovyci, despre Taras Șevcenko și istoria pătrunderii creației sale în limba română, despre folclorul ucrainean din Bucovina, cât și despre creația literară ucraineană cernăuțeană. Era o enciclopedie spirituală și povestea cu plăcere, la cerea noastră, despre prietenia pe care o legase cu regretații profesorul sucevean Mykola Ceredaryk și învățătoarea și etnografa Myroslava Șandru.

Trăia modest, cu chirie, într-o casă de tip vilă, cu terasă la etaj. Apartamentul familiei profesorului era destul de spațios. Sufrageria lui era plină-ochi cu cele mai diverse cărți, în diferite limbi: ucraineană, română, rusă, germană etc. Era un bun vorbitor al acestor limbi. Biroul său de lucru era așezat lângă bibliotecă pentru a putea apela în cel mai scurt timp la diferite cărți ale acesteia.

Profesorul era în vârstă și suferea de diferite boli. Totuși, în ciuda acestor greutăți, citea mult, se informa cu toate noutățile curente, scria și mereu era solicitat să țină conferințe la diferite întâlniri cu studenții, la diferite simpozioane, adunări festive sau ocazionale pentru a împărtăși auditoriului vastele sale cunoștințe, însușite în lunga sa viață. Profesorul „a scormonit” mereu fenomenul cultural bucovinean și nu numai. Deși împovărat de ani, octogenarul încă se purta cu anumită distincție intelectuală. Era foarte primitor, receptiv în relațiile cu oamenii, bucuros de oaspeți, comunicativ și, în același timp, știa să-i asculte pe alții. N-a umblat după onoruri pentru munca sa de cercetare asiduă și profundă, rămânând totuși toată viața sa vertical, la propriu și la figurat. Era demn în fața conștiinței sale, a familiei și în fața lui Dumnezeu. Aceste calități morale i-au fost insufflate de părinți, dar mai ales de învățătorul din satul său natal, Dorohányci, cărora le purta o adâncă recunoștință.

Iată câteva date mai importante din viața sa. Unele informații le-am aflat chiar de la autor. Se naște la 2 aprilie 1921, în satul Velykyi Molokys, raionul Rybnița, zona Transnistriei, în familia unor țărani. Tatăl său era ucrainean, iar mama româncă. Așa se explică și stăpânirea limbilor ucraineană și română încă din copilărie. Tatăl său a fost luat în vizor de NKVD/KGB. Motivul? Ca președinte de colhoz, dădea câte 10 kg de cereale țăranilor pentru zi-muncă, ceea ce era considerat un sabotaj. Era considerat „dușman al poporului”, drept pentru care a fost închis și schingiuit. Astfel, moare la închisoare. Băiatul Oleksa va purta zeci de ani stigmatul „ochiului atotvăzător” al kaghebiștilor. Având înclinații spre filologie, Oleksa se va înscrie și va urma Facultatea de Filologie Ucraineană a Universității din Cernăuți. După cinci ani, tânărul Oleksa susține licența, obținând-o cu „Magna cum laudae”. Dar surpriză! El nu-și găsește numele pe tabelul reușitelor. Și aici, a intervenit negativ ochiul vigilant al KGB-ului. „Dușmanul poporului” n-avea voie să aibă facultate (!?). Este a doua lovitură pe care o primește tânărul Oleksa.

Totuși, dragostea pentru studiul literaturii, istoriei și criticii literare nu i-o putea lua nimeni.

A început să predea ucraineană și moldovenească (română) în satul Katerynivna, raionul Kamenet, din Republica Moldova. După douăzeci de ani, a devenit coautorul manualului de limba moldovenească pentru școlile moldovene din Ucraina. Revenind la anii de școală, cea mai frumoasă imagine i-a lăsat-o învățătorul Roman Dorohányci, care preda în satul său natal limba și literatura moldovenească, istoria și geografia. Numele învățătorului parcă îi era predestinat. Etimologic, acest nume de familie provine în ucraineană din *dorohá* însemnând „scumpă” și *nici* cu sens de „noapte”. Așadar, învățătorul său - Scumpănoapte - l-a scos pe elevul Oleksa la lumină, veghind în nopțile scumpe la viitorul și formarea lui. Acest învățător a devenit mentorul său care i-a deschis gustul spre cunoaștere în general și spre cunoașterea literaturii și folclorului, în special. În același timp, l-a educat în spiritul toleranței interetnice și respectului reciproc între diferite etnii care trăiau acolo. Chiar însuși Oleksa Romaneț ne relatează ceea ce a și scris undeva despre învățătorul său: „A fost un om cu vaste cunoștințe, de o capacitate și curiozitate rare. A cules și a publicat în diferite periodice folclorul moldovenesc, a tradus și a tipărit în limba moldovenească „Cântecul albatrosului”, a inoculat în sufletul nostru dragostea pentru carte și pentru cântece moldovenești. Povestea despre „Viteazul în pielea de tigr” îi captiva pe elevi la citirea ei în clasă. Lectura ei în clasă transmitea trăiri sufletești adânci în rândul elevilor și le sădea acestora curiozitatea de a cunoaște ei înșiși spiritualitatea altor popoare. Acest om, de o noblețe rară, sublinia mereu că relațiile între oameni constituie nodul cardinal al omenirii. Dumnezeu ne cere - repeta mereu - să fim toleranți între noi înșine, să respectăm demnitatea fiecărui om, a fiecărei etnii. Dar niciodată să nu trădezi etnia ta, să n-o renegi”. Toate aceste învățăminte acumulate în anii copilăriei l-au influențat pozitiv pe Oleksa Romaneț în sinuosul său drum de viață ulterioară.

Astfel că Oleksa Romaneț s-a dedicat, pe de o parte, cercetării relațiilor ucraineano-române pe tărâmul culturii, literaturii și folclorului, iar, pe de altă parte, reflectării procesului literar în dezvoltarea creației poetice populare pe teritoriul vest-ucrainean, în special în Bucovina. Din prima problematică a scris zeci de articole care au fost cuprinse în două volume, publicate la Kiev, iar la Chișinău - în trei volume. Aceste volume cuprindeau cercetări sub titlul „Relațiile literare moldovenești, rusești și ucrainene”. Pentru contribuția sa în calitate de coautor, Oleksa Romaneț a primit Premiul Academiei de Științe din Republica Moldova, în 1982.

O altă preocupare a lui Oleksa Romaneț au fost traducerile din opera lui Taras Șevcenko. Amintim aici lucrarea sa referitoare la această temă: „Literatura română și Taras Șevcenko”, studiul inclus în volumul „Taras Șevcenko în știința literaturilor străine”. Această carte face parte din seria „Măreția universală a lui Șevcenko”.

Oleksa Romaneț a predat și cursul special despre Șevcenko la Universitatea cernăuțeană, timp de mulți ani, fără măcar să posede titlul de docent. Deși de facto îl merita. Dezvoltându-și cercetarea în domeniile literaturii și culturii, el devine coautor și al cărților „Literatura Bucovi-

nei la începutul secolului al XX-lea” (Antologie) și „Literatura Bucovinei din a doua jumătate a secolului XX”. Cercetează istoria și cultura Bucovinei, relațiile folclorice și istorice ucraineano-româno-moldovenești, în lucrările „Djerela braterstva” (Izvoarele frăției) „Bogdan Petriceicu Hasdeu și relațiile est-româno-ucrainene” și „Hei, Hotinule - oraș străvechi”. A scris multe prefețe la operele unor scriitori și a comentat creația literară a lui Isydor Vorobkevyci, Marko Ceremșyna, Kobyleanskyi, Dniprovskyi și alții.

A demonstrat cu argumente că cel mai vechi cântec popular ucrainean „Dunaiu, Dunaiu, ciomu smuten teceș...” (Dunăre, Dunăre - de ce curgi tristă...) a apărut în deceniul 7 al secolului XV, adică cu aproape 100 de ani înaintea înregistrării textului de către cehul Jan Blahoslav. În acest cântec, poporul ucrainean îl proslăvește pe Ștefan cel Mare și Sfânt, care luptă nu numai împotriva turcilor și tătarilor, ci și pentru apărarea creștinismului.

Oleksa Romaneț a obținut premii literare importante, printre care amintim: „Dumitru Zagul” și „Isydor Vorobkevyci”. Literatul Oleksa Romaneț a publicat peste o mie de articole privitoare la critică și istorie literară, recenzii, dar mai ales studii de folclor. În domeniul folcloristicii și-a câștigat o mare autoritate.

A apreciat mult activitatea de culegătoare de folclor ucrainean din Bucovina a regretatei învățătoare și etnografe Myroslava Șandru. A scris un articol excepțional intitulat „Nevtomnyi trudivnyk” (Truditorul neobosit) despre prietenul și eminentul profesor, cercetătorul sucevean Mykola Ceredarec), articol apărut în revista social-politică, literar-artistică, de știință și de învățământ cernăuțeană „Bukovynskyi jurnal”, nr 2 (7), 1993. În acest articol, printre altele, afirmă: „Mykola Ceredaryk a publicat un șir de cercetări, care constituie doar vârful unui aisberg. Majoritatea cercetărilor sale au rămas nepublicate...”.

Universitarul și istoricul literar cernăuțean Bohdan Melnyciuk aprecia la justa valoare activitatea științifică a lui Oleksa Romaneț, scriind că „Incontestabilitatea argumentelor, noutatea în cercetare și concluziile sale constituie trăsăturile dominante ale multor studii de folcloristică și de critică literară”.

Cunoscând îndeaproape o parte din viața lui Oleksa Romaneț, chiar din povestirile sale, am încercat aici să prezint, foarte sumar, doar o părțică din multilaterală sa activitate de cercetare. Oleksa Romaneț a câștigat o deosebită stimă din partea contemporanilor săi și nu numai. A ucrainenilor și a românilor, deopotrivă, din Ucraina și România. Oleksa Romaneț este un model de urmat pentru noi și viitorime.

Vichentie NICOLAICIUC



Dr Oleksa Romaneț alături de Vichentie Nicolaiciuc

# Mesaje de felicitare cu prilejul Crăciunului și Anului Nou

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Cele mai bune urări de sănătate, prosperitate, împliniri profesionale și multe evenimente ferice, alături de cei dragi!

La mulți ani!

**Roberta Alma ANASTASE,**  
*președintele Camerei Deputaților*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Dragi ucraineni,

În numele Consiliului Mondial Ucrainean de Coordonare vă rog să primiți cele mai sincere felicitări cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou 2012!

Problemele dificile ce vor sta în fața societății ucrainene în anul care vine ne vor cere să fim uniți, să dăm dovadă de înaltă conștiință civică și de o dragoste nestinsă față de Ucraina.

Fie ca sentimentul de familie ucraineană unită, deși răspândită prin lume, dar legată prin același gând, rugăciune și colindă, să ne dea noua tuturor încrede în ziua de mâine. Numai prin eforturi comune vom învinge toate dificultățile și încercările, numai împreună vom putea atinge supremul țel - afirmarea în propria noastră casă a valorilor europene și afilierea noastră la națiunile prospere ale lumii.

Fie ca anul care vine să aducă fericire, bucurie și bunăstare în căminele voastre!

La mulți ani și Crăciun fericit!

Cu stimă,

**Mychailo RATUȘNYI,**  
*președintele Consiliului Mondial Ucrainean de Coordonare*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Sărbători ferice și La mulți ani!

**Viorel KOTYK,**  
*Însărcinat cu afaceri a.i. al Ucrainei în România*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Fie ca Sfintele Sărbători de Iarnă să vă umple sufletul de bucurie, încredere, speranță și iubire. Crăciun fericit și un An Nou plin de împliniri!

**Elena Gabriela UDREA,**  
*ministrul Dezvoltării Regionale și Turismului*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Gânduri bune, fericire, împliniri și veselie cu ocazia Anului Nou și a Crăciunului vă urează Uniunea Armenilor din România!

**Varujan VOSGANIAN,**  
*președintele Uniunii Armenilor din România*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Dragi prieteni,  
Vă felicit cordial cu prilejul Anului Nou și al Crăciunului.

Vă rog să primiți sincere urări de dispoziție sărbătorească, bunăstare și înțelegere, precum și de inspirație mereu vie în realizarea unor fapte bune.

Ministerul Afacerilor Externe dă o înaltă apreciere colaborării cu ucrainenii de pretutindeni în ceea ce privește păstrarea și dezvoltarea culturii naționale, a limbii și spiritualității, în promovarea intereselor Statului Ucrainean pe arena internațională. Cred că conlucrarea noastră strânsă va continua și în anul care se apropie.

Fie ca în noaptea Anului Nou să vi se îndeplinească toate dorințele, iar 2012 să vă aducă vouă și celor dragi fericire și prosperitate.

Fie ca Sărbătoarea Crăciunului să vă dea un plus de optimism, să vă însuflețească și să vă întărească în credința voastră creștină.

Vă urez sărbători ferice și Dumnezeu să vă binecuvânteze!

**Konsteantyn HRYȘCENKO,**  
*ministrul afacerilor externe al Ucrainei*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Dragi ucraineni,

Cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou vă doresc din inimă sănătate, o viață de familie fericită și un An Nou plin de succese.

Cu stimă,

**Jaroslava HARTEÁNYI,**  
*președinta Congresului European al Ucrainenilor*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Aniversarea zilei Dumneavoastră onomastice îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa cele mai călduroase urări de bine, sănătate și fericire.

Vă doresc o viață frumoasă și împlinită pentru dumneavoastră și cei dragi.

La mulți ani!

**Constantin Traian IGAȘ,**  
*ministrul Administrației și Internelor*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Sărbători ferice cu dragoste, sănătate și împliniri!

Crăciun fericit și la mulți ani!

**dr. Dragoș Gabriel ZISOPOL,** *deputat*  
*președintele Uniunii Elene din România*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Crăciun fericit și La mulți ani!

**Markó BÉLA**

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Sărbătoarea Sfântului Apostol Ștefan îmi oferă deosebită plăcere de a vă transmite numai gânduri bune, prosperitate și sincere urări de sănătate.

La mulți ani!

**Mihai-Răzvan UNGUREANU,**  
*directorul Serviciului de Informații Externe*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Cu prilejul zilei onomastice, îmi face plăcere să vă transmit cele mai bune urări de sănătate, liniște sufletească și bucurie.

La mulți ani!

**Gheorghe BARBU,**  
*secretarul general al Camerei Deputaților*

**Domnului Ștefan Buciuta,**  
*președintele Uniunii Ucrainenilor din România*

Stimate Domnule Ștefan Buciuta,

Vă felicit din inimă cu prilejul Anului Nou și al Crăciunului!

În aceste zile premergătoare sărbătorilor rememorăm clipele plăcute și realizările noastre din anul care se încheie, ne bucurăm de succesele noastre, facem planuri de viitor și credem că ele se vor îndeplini.

Fie, deci, ca anul 2012 să fie un pas important spre noi realizări și victorii. Fie ca toate planurile și visurile Dvs. să se îndeplinească.

Vă doresc ca în anul care vine să vă încălzească pe Dvs. și familiile Dvs. căldura lumânării aprinse de Crăciun și să vă lumineze steaua de la Betleem.

Vă doresc multă sănătate, succese, fericire în familie, bunăstare și prosperitate! Vă doresc, de asemenea, bună dispoziție și dragoste. Fie ca viața Dvs. să fie plină de armonie și reușite!

La mulți ani și Crăciun fericit!

Cu stimă,

**Iaroslav DUMYN,**  
*primarul orașului Rachiv*

**Domnului Ștefan Buciuta,** *președintele*  
*Uniunii Ucrainenilor din România*

Sfânta Sărbătoare a Crăciunului să vă găsească sănătoși alături de cei dragi. Vă doresc un An Nou mai bun, cu necazuri mai puține, cu mai multă speranță și încredere că ne va fi tuturor mai bine.

**Andrei Ioan CHILIMAN,**  
*primarul Sectorului 1*













# Decembrie - luna activităților culturale la Școala din Bălcăuți

Dacă anul acesta prima lună a iernii a venit pe plaiuri românești fără zăpadă, s-a întrecut pe sine în ce privește activitățile culturale la Școala cu clasele I-VIII din Bălcăuți.

Manifestările au debutat la 30 noiembrie cu activitatea „De Sfântul Andrei, la români și ucraineni”. Au participat elevii claselor a VIII-a de la școlile din Bălcăuți și Negostina, coordonați de doamnele profesoare Alina Cozariuc, Anca Știubianu și Lăcrămioara Grigorciuc. A fost o activitate în parteneriat, având ca obiective valorificarea folclorului și a tradițiilor locale, îmbunătățirea competențelor de lectură și educarea tinerei generații în spiritul vieții de familie și al valorilor autentice.

Manifestarea a debutat cu citirea de către elevii negostineni a unor materiale informative despre semnificația religioasă a sărbătorii Sfântului Andrei și despre tradițiile populare legate de această sărbătoare, moment pregătit de doamna profesoară de limba și literatura română Alina Cozariuc. A urmat apoi o ilustrare a celor citite prin punerea în scenă a acestor obiceiuri într-o miniscenă intitulată „Obiceiuri de Sfântul Andrei”. Actori au fost elevii clasei a VIII-a din Bălcăuți: Narcisa Berbeneciuc, Denisa Cherniciuc, Mariana Ciobaniuc, Alexandru Haureș, Laura Juravle, Loredana Luchian, Andrei Usatiuc, iar scenariul a fost scris de doamna profesoară de limba și literatura română Lăcrămioara Grigorciuc. Activitatea a continuat cu o prezentare Power Point în limba ucraineană a unor obiceiuri de Sfântul Andrei din Ucraina, moment coordonat de doamna profesoară de limba și literatura

ucraineană Anca Știubianu. La final, li s-a cântat „La mulți ani” sărbătorii zilei și toți participanții au fost invitați la o prăjitură făcută de elevele-gospodine de la Bălcăuți.

1 Decembrie... Momentul a fost marcat de elevii clasei a V-a care i-au urat „La mulți ani!” României printr-un program artistic intitulat „Picături de iubire de ziua ta, țara mea!” la care au participat în calitate de spectatori toți elevii și profesorii Școlii cu clasele I-VIII din Bălcăuți. Au coordonat această activitate doamna profesoară de istorie Mihaela Pintrinjel și doamna profesoară Lăcrămioara Grigorciuc.

2 decembrie... Elevii școlii au fost invitați de doamna profesoară Lăcrămioara Grigorciuc și de o parte a elevilor claselor a VII-a și a VIII-a la un moment de poezie intitulat „Albatrosul ucis”, închinat celui care a fost poetul Nicolae Labiș. Născut pe plaiuri sucevene, autorul nestematei lirice „Moartea căprioarei” a murit la o vârstă fragedă, dar a lăsat posterității versuri de o tulburătoare sensibilitate și autentică valoare literară.

6 decembrie... Doamna profesoară Anca Știubianu l-a invitat la școală pe Moș Niculae, căruia i-a pregătit împreună cu elevii-actori o scenetă în limba ucraineană care să illustreze faptele bune ale moșului legendar. Acesta n-a rămas indiferent și i-a răsplătit pe copii cu dulciuri, conform tradiției.

21 decembrie... Elevii de gimnaziu și-au dat întâlnire, înainte de a pleca în vacanță, pentru a marca venirea Sărbătorilor de iarnă printr-un program artistic purtând numele „Ne-am născut într-o colindă”. Pentru început, elevii pregătiți

de doamna profesoară Pintrinjel Mihaela au colindat și recitat poezii închinare Crăciunului. Magia a continuat printr-o poveste de Crăciun căreia i-au dat viață micii actori ai clasei a V-a, ajutați de doamna profesoară Lăcrămioara Grigorciuc. Aceștia au pus în scenă „Sfada copacilor” de Ștefan Sgandăr, un posibil răspuns la întrebarea

cum a devenit bradul unul dintre simbolurile Crăciunului. Bucuria sărbătorii a continuat cu momentul în limba ucraineană, pregătit de doamna profesoară Anca Știubianu: colinde tradiționale și o scenetă plină de învățăminte pentru cei care îl așteaptă cu nerăbdare pe Moș Crăciun. Programul a fost încheiat de domnul profesor Petru Șoiman și o parte a membrilor ansamblului „Kozaciok” care, după ce și-au obișnuit publicul cu dansuri ucrainene, au pregătit un moment coregrafic deosebit inspirat din obiceiurile românești de Anul Nou.

22 decembrie... Elevii ciclului primar pregătiți de domnia învățătorii Daniela Chive-rega, Ramona Fraseniu, Cezar Grigoraș și Mirela Livadaru, plini de emoție l-au așteptat pe Moș Crăciun. Acesta a venit cu daruri pentru fiecare pe care le-a împărțit celor mici, nu înainte de a-i asculta cum colindă și recită poezii.

Vineri, 23 decembrie 2011, a sunat clopoțelul, încheind semestrul I al anului școlar 2011-2012. Elevii au plecat într-o vacanță bine-meritată până la 15 ianuarie 2012. Se vor reîntâlni la școală la 16 ianuarie. Până atunci, vor colinda vestind nașterea Mântuitorului, îl vor aștepta pe Moș Crăciun, vor întâmpina Anul Nou alături de cei dragi...

Nu uitați că Moș Crăciun e fiecare dintre noi, iar darurile pot fi nu doar materiale, ci și sufletești: o vorbă bună, o iertare, un sfat înțelept, o mângâiere, un gând bun... La mulți ani tuturor și la bună revedere în 2012!

## Serbarea performanței școlare la Suceava

Duminică, 18 decembrie 2011, la Conacul Domnesc din Suceava, a avut loc un eveniment deosebit din viața școlii românești. Aproape 700 de invitați - elevi, profesori, directori de școli, reprezentanți ai comunității locale și județene au participat la „Serbarea performanței școlare”. Cu această ocazie, elita școlii din județ a fost premiată de conducerea ISJ Suceava.

„Ne-am întâlnit astăzi pentru a sărbători performanța școlii sucevene. Această sală mare în care ne aflăm a devenit prea mică pentru a-i găzdui pe toți premianții noștri. La eveniment au fost invitați doar elevii care au obținut premiile I, II și III la concursurile școlare naționale și internaționale, altele decât olimpiadele, precum și 5 olimpici internaționali și 23 de elevi sportivi câștigători ai competițiilor europene, balcanice sau mondiale. Lipsesc dintre noi elevii care au fost recompensați cu mențiuni și premii speciale”, a declarat inspectorul școlar general, domnul profesor Petru Carcalete.

Fiecare elev invitat a găsit la masa la care a fost așezat câte un glob personalizat, o distincție-simbol pentru performanța sa. De asemenea, toți elevii au participat la o tombolă și fiecare dintre ei a primit câte un premiu. Profesorii care i-au îndrumat au fost recompensați cu câte o Diplomă de Excelență.

La eveniment au fost invitați Filarmonica „Mihail Jora” din Bacău - dirijor Robert Gutter din SUA și soliștii Theodore Coresi, Florina-Carmen Mariș Hinsu și Florin Mariș Hinsu, care au susținut un concert de Crăciun. De asemenea, trupa „Ritm Dans” de la Palatul Copiilor din Suceava, pregătită de doamna profesoară Mihaela Schiotis, a prezentat un moment coregrafic.

Comunitatea ucraineană din Suceava a fost prezentă și ea la eveniment. A fost reprezentată cu cinste de doamna inspector școlar Lucia Mihoc, de doamnele profesoare Anca Știubianu, Viorica Negură, Antoaneta Chideșa, Lăcrămioara Grigorciuc, de domnul profesor Ilie Sauciuc și de elevii Nichifuriuc Georgiana, Usatiuc Andrei, Cernăuțan Marius, Homeniuc Raluca, Haureș Cristina, Smighelschi Sergiu, Ursachi Diana, Daneliuc Nicoleta, Cozaciuc Mariana, Tanasiciuc Elena, Cotlarciuc Ioana, Habur Maria, Costil Pavel. Menționăm că toți cei enumerați mai sus au participat la două concursuri școlare: „Împreună în diversitate” - concurs național de valorificare a obiceiurilor și tradițiilor aparținând minorităților naționale, inițiatore inspector Lucia Mihoc și „Sărbătoarea limbii materne” - concurs național de promovare și afirmare a identității culturale, de valorificare a folclorului și a creațiilor literare

aparținând patrimoniului cultural ucrainean, inițiatore profesoara de limba și literatura ucraineană Anca Știubianu și profesoara de limba și literatura română Lăcrămioara Grigorciuc.

Alături de premianți s-au aflat și reprezentanții Consulatului General al Ucrainei la Suceava, domnul Vasyl Boieciko - consul general și domnul Vasyl Nerovnyi - consul. Aceștia au oferit elevilor prezenți câte o căsuță din povești plină cu bomboanele și ciocolată, iar profesorilor câte o carte dulce... pentru a fi degustată, și nu citită. Din partea UUR a fost prezent domnul Roman Petrașuc, președintele Comisiei pentru educație și știință.

A fost un moment de sărbătoare la Conacul Domnesc... O certitudine că în ciuda reformei continue, a subfinanțării sistemului, cei care și-au ales meseria de dascăl o fac cu pasiune și dăruire, cu sacrificii multe, uneori. Au fost și cadre didactice tinere, semn că în învățământ nu vin doar cei slab pregătiți care nu pot face performanță în alte domenii de activitate, ci și profesori de valoare.

De pe plaiuri bucovinene, gânduri ninse cu steluțe ale speranței într-un viitor mai bun al învățământului românesc!

Materiale semnate de *Convallia HREHORCIUC*

În perioada 10-11 decembrie 2011, la Cernăuți - Ucraina, a avut loc Festivalul Internațional „Să-mi cânti, cobzar!” la care a participat Ansamblul folcloric mixt „Rodniciok-Gura Izvorului” din comuna Vatra Moldoviței, județul Suceava.

Voi preciza că membrii ansamblului sunt ucraineni și români, care conviețuiesc de sute de ani, în bună înțelegere, în această pitorească zonă a Bucovinei.

Cu colaci frumos așezați pe ștergare țesute, cu urși și capre, buhai și fluier, alaiul huțurilor a pornit „pe lună plină, din frumoasa Bucovină”, cu datini și obiceiuri de iarnă, pe la patru de dimineață, la fel ca străbunii lor, care treceau munții spre fălosul Cernăuți de odinioară.

Cu un aer arhitectural de po-veste, vechea capitală a Bucovinei ne-a primit în mod special:

istoria, geografia, limbile ucraineană și română, folclorul se împleteau armonios în simțirile unor oameni simpli și frumoși, de sus, de pe vârful munților. Elevii au fost plăcut impresionați când au trecut pe lângă statuile Olhăi Kobyleanska și

celor mai renumiți artiști ai folclorului bucovinean, care s-a intitulat „Kvity bukovynskoi pisni”.

Ucrainenii din satul Ciumârna au dus cu ei pe scena cernăuțeană obiceiuri de iarnă străvechi, pe care le-au interpretat și colegii lor de grup, românii. Extraordinară este comunicarea dintre acești oameni. Ucrainenii și românii laolaltă învață și acceptă limba și obiceiurile celorlalți,

bucură UUR, filiala Suceava. Cu un profesionalism „la dungă”, șoferul a demonstrat echipajului cu girofar că serviciile sale și mașina sunt ireproșabile, iar „doba” lui Dumitru și-a continuat ritmul, ținând pasul vioi după fluierul huțurilor.

Gala laureaților a fost un regal al sunetului și culorii, o feerie a bucuriei. Domnul Iurie Levciuk, organizatorul festivalului, nu mai conținea, în ambele limbi, să-și exprime bucuria revederii cu prietenii dragi din Ucraina, România și Moldova. La solicitarea domnului Vitalie Zăgrea, coorganizator al festivalului, am dat un interviu la Radio Ucraina Internațional cu privire la desfășurarea în gospodărie și în afara acesteia a profan/sacralului obiceiurilor de iarnă la ucrainenii din satul Ciumârna.

Spre seară, tot alaiul s-a întors spre obcinile bucovinene.

Am trăit experiența unei întâlniri de neuitat, a unor momente emoționante. Fiecare dintre noi s-a întors la activitatea de acasă. Oameni diverși în viața cotidiană, care, de dragul folclorului, așteaptă cu plăcere un telefon, care să dea startul unei noi plecări, unor infinite bucurii și trăiri într-un frumos.

„Vinoși” de realizarea unui act deosebit de inter și multiculturalitate, între oameni care simt, gândesc, cântă și joacă ucraineste și românește în același timp, sunt domni Ștefan Buciuta și Ioan Bodnar, către care se îndreaptă alesele mulțumiri ale unor oameni simpli de la munte, ucrainenii și românii, care în acest caz, nu pot fi separați. Mulțumesc doamnei inspector pentru minorități, Lucia Mihoc, și colegului Ilie Sauciu care promovează cultura și ucrainenii din zonă, doamnei Mihaela, secretară a filialei UUR Suceava și „drum bun!”, domnule Filuță, oriunde v-ați afla!

Sărbători fericite tuturor!

prof. Ilaria PUȘCĂ

# Bucovina cu două inimi

dovedind un interes profund și necondiționat față de modalitatea de exprimare a folclorului local. „Boh predvicyni narodivsea”, „Oi, na riți, na Iordani”, „Hoi, dai Boje!”, „Oi, Mariciko!” sunt câteva dintre

bijuteriile ucrainenilor pe care le fredonează și românii din grup, repetând școlărește pentru a se putea exprima corect și a nu fi ironizați de huțuli. Și, să ne întoarcem la bucuria trăită la frații ucrainenii! Ne-am simțit mai propiați întru limba mamei noastre. Multiculturalitatea a fost la ea acasă. Horile și colomeicile și-au cântat legănat dorurile, iar sufletele au vibrat. Colacii au fost aplecați până la pământ din par-

tea ucrainenilor Bucovinei românești. Gazdele, după ce-au sărutat pâinea ca pe cea mai sfântă dintre icoane, au închinat-o tuturor celor prezenți. Copiii au urmărit scena cu ochii mari, iar bătrânilor li s-au muiat sufletele, umezidu-li-se pe furii genele.

După ce-am povestit în joc și cântec cât de simplă și gustată e viața ucrainenilor și a românilor din munți, dar și câtă profunzime și înțelepciune poți culege din frumusețea relaționării unor oameni care învață unii de la alții, merită să trăiești frumos și să activezi într-un ansamblu mixt.

Seara, la Hotel „Smereka”, a continuat veselie. Badea Costan (ucrainean sadea, cu opinci și obiele din pânură albă ca „helgea”) și fluierul său, au depănat legănat, în limba strămoșilor, purtați parcă în vremuri demult apuse, cântece de dragoste și cătanie, presărate cu sensibilitate și umor, iar Micuț și Ivancik au tradus cu răbdare pentru „ucenicii” români din ansamblu.

Latura comică a petrecerii până târziu în noapte a continuat a doua zi dimineață când, un echipaj al poliției din zonă, care a auzit veselie, a verificat seriozitatea domnului Filuță, șoferul unui microbuz nou-nouț de care se



Ansamblul mixt „Rodniciok-Gura Izvorului”, localitatea Vatra Moldoviței

a lui Mihai Eminescu, studenților din grup le-a mișcat inima Universitatea „Iuri Fedkovyci” (din păcate, au putut vedea doar exteriorul), cei mai în vârstă au comunicat în ambele limbi cu trecătorii impresionați de frumusețea costumelor.

În centrul orașului, sâmbătă, s-a desfășurat prima parte a festivalului. Invitați de seamă ai Sucevei, dar și din Bucovina de Nord s-au întrecut în a binedispune publicul încântat și extraordinar de numeros (cu această plăcută ocazie, organizatorii au lansat un CD special, realizat în cadrul Programului „Rumunia-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013”, prin colaborarea



Ansamblul mixt „Rodniciok-Gura Izvorului” în centrul Cernăuțului, alături de dl Iurie Levciuk

## CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,  
sector 1, București  
Telefon: 021.222.0724,  
Tel./fax: 021.222.0737**

**E-mail:**

**curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:  
Ion Robciuc**

**Redactori:  
Ștefan Buciuta  
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:  
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la  
Tipografia  
„S.C. SMART ORGANIZATION SRL”**

# Colindătorii ucraineni alături de Societatea Ortodoxă a Femeilor Române

Pentru noi toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și cel al bucuriilor

rea Domnului și în limba lor maternă ucraineană. Sub atenta coordonare a domnului profesor

să transmită bucuria colindelor și să atragă admirația publicului. Mai mult, întâmplarea a



Ilie Gorovei de la Liceul de Artă „Octav Băncilă“, tinerii ucraineni au cântat celor prezenți colindele „Bună seara, gospodari!“, „O, ce veste minunată!“ și „Cerule și Pământul“, nelipsind la final nici urarea în ucraineană de „La mulți ani!“.



prilejuate de colindele care vestesc Nașterea Domnului. Este perioada Sărbătorilor de iarnă, când simțim mai mult dragostea celor apropiați, când zâmbim mai mult, când suntem mai buni unii cu alții. Și toate aceste virtuți le regăsim cel mai bine în colinde, specifice acestei perioade a anului.

Tocmai cu această ocazie, cu puțin timp în urmă, grupul de colindători din partea Uniunii Ucrainenilor - filiala Iași a avut onoarea de a fi invitat să participe la reuniunea anuală a Societății Ortodoxe a Femeilor Române - filiala Iași, societate aflată sub tutela Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

De curând înființat, grupul este alcătuit din câțiva tineri ucraineni, studenți ai orașului Iași, care s-au reunit în spiritul Sărbătorilor de iarnă pentru a putea vesti Naște-



reuniunea anuală a Societății Ortodoxe a Femeilor Române - filiala Iași, societate aflată sub tutela Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Evenimentul s-a desfășurat într-una din clădirile Palatului Sturdza, într-o atmosferă plăcută, destinsă și specifică Sărbătorilor de iarnă, mai ales prin bradul frumos împodobit și prin colindele copiilor și tinerilor. După cum se cuvine, toți colindătorii au fost răsplățiți de către gazde cu ceva dulce.

Pe această cale, Uniunea Ucrainenilor - filiala Iași mulțumește încă o dată organizatorilor pentru invitație, sperând ca anul ce vine să aducă tot mai multe întâlniri de acest gen.

mai mai mare răsplată a fost bucuria de a participa la acest eveniment, bucuria de a colinda împreună și emoțiile resimțite.

## Spectacol de tradiții și obiceiuri ale minorităților, la Iași

Cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, dar și a Zilei Minorităților Naționale, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Departamentul Minorități a organizat la Iași un spectacol intitulat „Crăciunul de la noi“, care a adus pe aceeași scenă tradițiile și obiceiurile mai multor minorități din județul Iași, prezentate de copii și tineri care au colindat și au dansat. Alături de comunitățile de armeni, ruși-lipoveni și rromi, au venit să vestească Nașterea Domnului și tinerii studenți aparținând Uniunii Ucrainenilor - filiala Iași.

După o scurtă prezentare a minorităților participante, au deschis programul cu un moment artistic copiii din partea rușilor-lipoveni, urmași de corul Asociației Studenților Creștini Ortodocși, care au susținut un impresionant colaj de colinde românești specifice zonei Moldovei. După urările tradiționale din partea comunității rromilor, au urmat și tinerii armeni, care au prezentat un dans specific Crăciunului.

Plini de culoare, veselie și frumusețe, s-au îndreptat spre scenă și tinerii ucraineni, colindând „Bună seara, gospodari!“ și anunțând, astfel, gazdele de venirea colindătorilor. Aceștia au vestit Nașterea Domnului în limba ucraineană prin colindele „O, ce veste minunată!“, „La Betleem“, „Cerule și Pământul“, sfârșind cu urarea „La mulți ani!“. Trebuie precizat faptul că grupul de colindători ucraineni este format din câțiva tineri studenți din județul Suceava și din Ucraina, membri ai Uniunii Ucrainenilor - filiala Iași. În ciuda acestui fapt, sub atenta îndrumare a domnului profesor Ilie Gorovei de la Colegiul de Artă „Octav Băncilă“ din Iași și prin voința tinerilor, grupul a reușit să transmită gazdelor într-un mod impresionant, spiritul Sărbătorilor de iarnă prin colinde ucrainene. Aceștia au fost răsplățiți pentru colindele lor cu daruri atât de către organizatorii evenimentului, cât și de către Uniunea Ucrainenilor - filiala Iași, însă cu siguranță cea

mai mai mare răsplată a fost bucuria de a participa la acest eveniment, bucuria de a colinda împreună și emoțiile resimțite.

Pe lângă minunatele colinde dăruite publicului, ucrainencele Rișciuc Lidia, Marusec Adriana, Bilivolschi Gabriela, Musteață Ana, Sârbu Elena, Chalapco Jeanina, alături de tinerii Șorgot Liviu, Șorgot Ionuț, Lupu Tudor, Șorgot Mihai, Chalapco Viorel și Cojuhar Andrei, au încântat prin vestimentația tradițională, dar și prin bucuria pe care o transmiteau prin atitudine, prin zâmbet.

La sfârșitul spectacolului, toate grupurile participante au colindat în limba română „O, ce veste minunată!“, formând o impresionantă imagine a tuturor minorităților prezente.

Cu siguranță a fost o seară de decembrie care nu va fi dată uitării, o seară a colindelor, care a reușit să aducă împreună diferite minorități pentru a vesti Nașterea Domnului.

Materiale semnate de **Adriana-Ioana MARUSEC**

În orașul-stațiune Gura Humorului, sfârșitul acestei toamne a fost marcat de două evenimente culturale deosebite, care au avut loc duminică, 27 noiembrie. Această dată nu a fost aleasă întâmplător, ci pentru că în această zi, în urmă cu 148 de ani, în acest orașel pitoresc în inima Bucovinei se năștea o fetiță, care avea să devină mai târziu vestita scriitoare ucraineană de renume mondial - Olha Kobyleanska.

Începând din anul 2002, la Gura Humorului, a devenit tradițională sărbătorirea și omagierea anuală a zilei sale de naștere.

Ca și în anii precedenți, evenimentul s-a desfășurat în parcululețul orașului unde este amplasat bustul scriitoarei și care, de anul trecut, poartă numele „Parcul Olha Kobyleanska“.

Se spune că natura ține cu cei ce o iubesc și printre aceștia se număra și Olha Kobyleanska numită și „Vulturita munților“ sau „Prințesa Bucovinei“, deoarece natura cu frumusețile ei ocupă un loc important în operele sale.

Ca și la aniversările precedente și anul acesta au fost prezenți membri ai Consulatului General al Ucrainei la Suceava, reprezentanți ai Primăriei și Consiliului Local Gura Humorului, o numeroasă delegație din Cernăuți-Ucraina, membri marcanți ai Uniunii Ucrainenilor din România, reprezentanți ai comunității ucrainene, numeroși ziașiști, foto-corespondenți de la presa județeană și din regiunea Cernăuți.

Festivitatea a fost deschisă de domnul Ioan Bodnar, președintele UUR, filiala Suceava, care a prezentat importanța momentului festiv atât pe plan local, cât și pe cel internațional, subliniind faptul că orice eveniment cultural este un mijloc în plus de cunoaștere, de apropiere între două popoare, mai ales dacă sunt și vecine ca cel român și ucrainean. În încheiere a spus că în duminică respectivă orașul Gura Humorului a devenit „Capitala culturală a Bucovinei“ pentru o zi.

După intonarea imnurilor celor două țări și depunerile de coroane, a luat cuvântul Marius Ursaciuc - primarul orașului Gura Humorului, care a spus că acest oraș este bucuros să fie gazda unui astfel de eveniment. Totodată, el a adus la cunoștință că, în întâmpinarea apropiației aniversării a 150 de ani de la nașterea scriitoarei Olha Kobyleanska, anul viitor, la Gura Humorului se va deschide o tabără comună de creație (sculptură) româno-ucraineană ale cărei lucrări vor fi dedicate acestei aniversări. A încheiat alocuțiunea urându-le tuturor celor prezenți un călduros „bun venit“.

În cuvântarea sa, Excelența Sa consulul general al Ucrainei la Suceava, Vasyl Boieciko, a subliniat importanța acestei zile mulțumind domnului primar Marius Ursaciuc și domnișoarei Elvira Romaniuc, directoarea Muzeului local, pentru sprijinul acordat bunei desfășurări a evenimentului. Cu această ocazie, el a precizat că activitatea taberei de creație va contribui la crearea unei porți din lemn ornate cu motive tradiționale bucovinene cu specific românesc și ucrainean.

Domnul Arcadie Moisei, membru al delegației orașului Cernăuți, după ce a mulțumit Consulatului General al Ucrainei la Suceava și Primăriei orașului Gura Humorului pentru invitația de a participa la această sărbătorire, a specificat că Olha Kobyleanska a trăit într-o regiune multinațională și multiconfesională, fiind în același timp un simbol al prieteniei între popoare. Prietenia continuă și în prezent, dovadă fiind bustul scriitoarei la Gura Humorului, cel al lui Taras Șevcenko la Negostina, iar la Cernăuți statuia și busturile lui Mihai Eminescu, Ciprian Porumbescu și Gheorghe Asachi.

# „Capitală culturală a Bucovinei“ pentru o zi

zenți s-au fotografiat lângă bustul scriitoarei.

Partea a doua a continuat la Muzeul Obiceiurilor Populare din Gura Humorului. Aici, chiar la intrare, se afla un mare portret al scriitoarei, o masă care,

simbolic, reprezenta masa ei de lucru sugerând, astfel, atmosfera de creație a scriitoarei. În sală erau expuse fotocopii ale documentelor legate de viața și creația ei aflate, în original, la Casa Memorială-Muzeu „Olha Kobyleanska“ din Cernăuți.

În continuare, au fost prezentate în limbile română și ucraineană (o traducere în limba română) câteva referiri la viața, dar mai ales la activitatea literară a scriitoarei. După cuvântul de deschidere și urarea de „bun venit“ a directorului muzeului a luat cuvântul domnul Volodymyr Vozniuk, directorul Casei Memoriale din Cernăuți, care a subliniat faptul că pe toți ne unește cultura ai căror reprezentanți sunt Olha Kobyleanska, Mihai Eminescu, Taras Șevcenko, Sydir Vorobkevyci și alții. Operele ei literare sunt traduse în toată lumea, unele au fost ecranizate sau prezentate pe scena teatrelor. Deși au trecut atâția ani de la moartea ei, Olha Kobyleanska continuă să trăiască, să fie vie prin creația sa literară, prin cuvântul său. Domnul Stepan Melnyciuk, profesor la Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci“ din Cernăuți, doctor în științe filologice, membru al Uniunii Scriitorilor din Ucraina, după ce a arătat că este pentru prima oară la Gura Humorului și că ceea ce a văzut și auzit astăzi l-a impresionat în mod deosebit, a subliniat că Olha Kobyleanska era o scriitoare de talie universală deoarece cunoștea și chiar scria în alte limbi în afară de limba ucraineană. Cunoștințele ei de cultură universală dovedesc spiritul său enciclopedic. Caracteristic este următorul fapt: în anul 1929, la întrebarea unui ziarist al unei publicații din Lvov ce ar lua ea cu sine în cazul ipotetic că ar fi nevoită să trăiască în singurătate, izolată de lume și i s-ar permite să ia doar trei lucruri, scriitoarea a răspuns că ar lua „Evangelia“, poemul „Faust“ de Goethe și „Kobzarul“ de Taras Șevcenko.

Domnia sa a adus din Ucraina și câteva cărți despre Olha Kobyleanska pe care le-a donat muzeului local, ele urmând să îmbogățească materialul documentar deja existent în muzeu.

Cu multă atenție a fost urmărită de cei prezenți doamna Dina Anepska, actriță la Teatrul Național din Cernăuți, care a interpretat magistral un fragment din povestirea scriitoarei „Impromptu phantasie“.

Prof. universitar dr. Volodymyr Antoficiuk de la Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci“ din Cernăuți a vorbit foarte interesant despre personalitatea scriitoarei. Printre altele, el a spus și că „Este pentru a noua oară când Olha Kobyleanska ne adună tocmai în inima orașului său natal“. De asemenea, a arătat că, încă de la apariția primelor sale creații literare și-a dovedit talentul deosebit și și-a asigurat un loc aparte în istoria literaturii ucrainene. Celelalte lucrări au confirmat pe deplin acest loc și statutul de scriitoare de primă mărime, iar numele ei a devenit simbolul unor timpuri noi, confirmând rolul literaturii ucrainene în contextul european din secolele XIX-XX. Din păcate, a remarcat domnia sa, creația literară a scriitoarei rămâne, deocamdată, greu accesibilă cititorilor români. Domnia sa a făcut apel la scriitorii și oamenii de știință din Ucraina și România ca să-și unească forțele în comun să contribuie la popularizarea operelor Olhăi Kobyleanska.

(Continuare în pagina 11)



Doamna Iaroslava Colotelo, consilier superior în Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, din partea Uniunii Ucrainenilor din București, laureată în acest an a premiului „Olha Kobyleanska“ care i-a fost decernat recent la Cernăuți, a afirmat că acest fapt o obligă să acționeze și mai intens pentru popularizarea operelor scriitoarei.

Aducând omagiul UUR din Maramureș, poetul ucrainean Iuri Pavliš a declamat versuri din creația proprie dedicate scriitoarei Olha Kobyleanska.



A avut loc o slujbă de pomenire oficiată de Ioan Voloșciuc, protoiereu, vicarul general al Bisericii Greco-Catolice Ucrainene din România și Nicolaie Nicolaișen, preotul paroh al Bisericii Greco-Catolice Ucrainene din Cacica, care a dirijat corul de copii din Cacica-Maidan ce a interpretat cântece ucrainene adecvate acestui moment festiv. Cu acest program s-a terminat prima parte a festivității după care, pentru imortalizarea evenimentului, cei pre-

Legat de acest aspect, a vorbit și scriitorul Vasyl Dovhyi din Cernăuți, președintele Asociației de prietenie „Ucraina-România“, autorul unui serial TV de 20 de episoade după povestirea „Prințesa“ de Olha Kobyleanska. Acest serial a fost prezentat la posturile de televiziune din Ucraina, până acum, de 40 de ori. Domnia sa a spus că, în cadrul schimburilor culturale dintre Ucraina și România, în interesul unei mai bune cunoașteri a operei scriitoarei Olha Kobyleanska acest serial să fie prezentat și de televiziunea română.

Scriitorul Ioan Chideșciuc din Negostina, județul Suceava, pe lângă aspecte referitoare la activitatea scriitoarei O. Kobyleanska s-a referit și la cartea intitulată „Chemarea înălțimilor“ („Klyci vysot“) al cărei autor este, carte care a fost editată la Cernăuți și care este dovada unei conlucrări fructuoase pe tărâm literar.

O impresie plăcută a produs-o momentul artistic oferit de grupul vocal al copiilor din Maidan-Cacica, dirijat de preotul N. Nicolaișen, care a interpretat mai multe cântece ucrainene.

Un al doilea eveniment de o valoare cultural-artistică excepțională a avut loc în aceeași zi tot la acest muzeu. Aici, locuitorii orașului Gura Humorului, și toți cei pre-



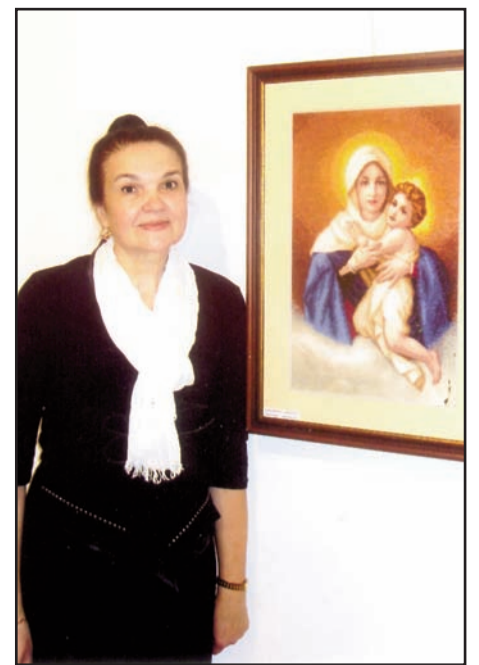
zenți la sărbătorirea scriitoarei O. Kobyleanska au participat la vernisajul expoziției de icoane-goblen a Nadiei Boieciko, soția Excelenței Sale consulul general al Ucrainei la Suceava, Vasyl Boieciko. În sala expozițională au putut fi admirate 22 exponate care i-au impresionat pe cei prezenți. În deschidere, domnișoara Elvira Romaniuc, directoarea muzeului, a prezentat personalitatea doamnei Nadia Boieciko și, referindu-se la icoanele-goblen expuse, a spus că „în fiecare zi când venea la muzeu prima dată se oprea în sala de expoziție pentru a se încălca pozitiv sufletește privind la aceste icoane“.

Domnul Marius Ursaciuc, primarul orașului, a precizat că este pentru prima oară în acest oraș când o astfel de expoziție este apreciată atât de mult de către vizitatori, măiestria execuției fiind extraordinară, dna Nadia Boieciko dovedind un talent remarcabil, chiar excepțional, finețea deosebită a execuției dovedind în același timp o finețe, o delicatețe a sufletului creatoarei.

Domnul Roman Istrate, redactor-șef al ziarului „Jupînul“ din Suceava, referindu-se la icoanele expuse, a afirmat că „ele nu sunt făcute numai cu mâna, ci și cu sufletul“. Toate persoanele care au luat cuvântul au felicitat-o pe doamna Nadia Boieciko pentru talentul și măiestria dumneai, urându-i mult succes în continuare.

Mulțumind tuturor vizitatorilor, tuturor celor care au luat cuvântul pentru sincere aprecieri, doamna Boieciko a arătat că icoanele-goblen prezentate fac parte dintr-un număr total de 61 de lucrări diferite din care 30 sunt icoane, realizate pe parcursul a mai multor ani. Spre surprinderea celor prezenți a spus că primele începuturi au fost la vârsta de 5 ani, când, bunicul ei Artem (din partea tatălui) a învățat-o tainele acestei arte. Dar, practic, a început să realizeze aceste icoane din anul 2003.

Lucrările sale au fost expuse în multe expoziții atât în Ucraina,



îndeosebi la Kiev, cât și în România, fiind în perspectivă și o expoziție la București.

Avându-se în vedere succesul expoziției, aceasta a rămas deschisă, accesibilă publicului până la sfârșitul lunii noiembrie.

Pe neobservate, timpul s-a scurs foarte repede și cei prezenți au trebuit să se despărță cu regret, dar bucuroși că au trăit un înalt simțământ de apreciere pentru momentul cultural de înaltă ținută la care au participat și care le va rămâne în minte și în inimă mult timp.

Iarema ONEȘCIUC

## SĂRBĂȚOARE LA TÂRNOVA

Au deschis spectacolul copiii din clasele V-VIII, care au prezentat în limba ucraineană sceneta „Șezătoare ucraineană“, amintindu-ne de viața

Filiala Arad a UUR a organizat, la data de 26 noiembrie 2011, o amplă manifestare cu genericul „Meșteșuguri și tradiții ale ucrainenilor“.

Inimoșii ucraineni din acest colț de țară au pregătit o frumoasă expoziție cu lucrări executate de ei. Tineri sau bătrâni, meșteșugarii le-au explicat celor prezenți care este utilitatea și frumusețea meșteșugului pe care îl practică.

Inițiativa a aparținut președintelui filialei Arad a UUR, dl Gavrilă Miculaiciuc, ajutat de dna prof. Ana Hanțig, o inimă de aur a ucrainenilor din Târnova.

Alături de toată suflarea ucraineană din zonă, a fost prezent și primarul localității, dl Florin Farcașiu, precum și cadrele didactice de la Școala cu clasele I-VIII din Târnova: prof. Gligor Maria, Jurcuț Simona, Deta Teodora, Gligor Ștefan, dar și directoarea școlii, dna prof. Negoescu Lavinia.



Din partea UUR au fost prezenți la sărbătoarea ucrainenilor din județul Arad dl Gheorghe Hleba, prim-vicepreședinte al UUR, și dl Ion Câmpeanu, președintele organizației municipale Timișoara a UUR.

Dl Gavrilă Miculaiciuc, împreună cu invitații săi au subliniat importanța evenimentului și dorința lor de a se întâlni mai des la astfel de manifestări.

Dl primar a salutat inițiativa ucrainenilor și a subliniat că este deschis să sprijine și să ajute comunitatea ucraineană.

În cuvântul său, dl Gheorghe Hleba, prim-vicepreședinte al UUR, a vorbit celor prezenți în sală despre rolul UUR în viața comunității ucrainene.

Dl Gheorghe Hleba a transmis auditoriului mesajul președintelui UUR, dl Ștefan Buciuta, care în ziua aceea a fost prezent la Sighetu Marmăției la conferințele naționale ale Organizației de Tineret și Organizației de Femei ale UUR.

Comitetul UUR, filiala Arad a organizat o expoziție de carte, publicații, costume populare ucrainene, vechi de peste 100 de ani, ale căror diversitate și colorit au încântat ochii spectatorilor.

Spectacolul susținut în cinstea acestei manifestări a fost deosebit de frumos.



părinților și bunicilor noștri. Grupul a fost pregătit de Miculaiciuc Parasca, elevă în clasa a XII-a la un liceu din Arad, dar care ne-a demonstrat că are veleități de coordonator și formator de spectacole.

A urmat grupul vocal „Lileia“ din localitate, pregătit și îndrumat de dna prof. Hanțig Ana, apoi grupul de fete din Pietroasa Mare, județul Timiș, condus de preoteasa Brotnei Mihaela.

În încheiere, formația „Berizka“ din Timișoara a interpretat o suită de cântece din folclorul autentic ucrainean. În ciuda unei vremi mohorâte, voia bună și muzica au continuat la o masă prietenească oferită de organizatori.

Dl Miculaiciuc Gavrilă a mulțumit tuturor celor prezenți și ne-a invitat să-l sărbătorim împreună - Arad, Timiș și Caraș Severin - pe Marele Cobzar Taras Șevcenko în luna martie, la Târnova.

La finalul spectacolului, toată sala a interpretat colinda „Dyvnaia novyna“.

Gheorghe HLEBA

# În spiritul colaborării științifice ucraineano-române

Continuând de curând inaugurata practică de colaborare științifică internațională, Institutul de Artă, Folclorică și Etnologie „M.T. Rylskyi” al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei a dedicat numărul al 2-lea pe 2011 al revistei sale, „Народна творчість та етнологія” („Creația populară și etnologie”) etnologiei românești, ceea ce reprezintă, cum se arată în cuvântul introductiv, o primă încercare de colaborare a etnologilor ucraineni și români, inițiată de Centrul Ucrainean de Etnologie al Institutului kievean. Să sperăm că această primă încercare, reușită, după părerea noastră, de colaborare cu etnologii ucraineni va fi continuată de alte colaborări, mai ales în planul cercetărilor comparative, dar și în domeniul folclorului ucrainean din România, cu o multitudine de aspecte neabordate încă.

Din partea României, în pregătirea acestei ediții speciale a revistei ucrainene o prestație notabilă a avut șefa Catedrei de limbi slave a Universității din București, prof. dr. Antoaneta Olteanu, care s-a preocupat cu promptitudine de popularizarea acțiunii, mobilizarea participanților și girarea materialelor propuse de aceștia. Traducerea articolelor românești în ucraineană, a fost realizată de conf. dr. Antonie Moisei de la Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci” din Cernăuți, parțial în colaborare cu Alina Bordian și Nicoleta Holovaci.

Cuprinsul acestei ediții speciale, subliniază colegiul redacțional, a fost conceput în așa fel, încât să-i familiarizeze pe cititorii ucraineni cu diversitatea direcțiilor de cercetare științifică în etnologia românească, sarcinile ei actuale și de perspectivă, cu problemele teoretico-metodologice etc.

O detaliată, pertinentă și edificatoare prezentare a tuturor acestor deziderate realizează Antoaneta Olteanu în articolul ei, „Dezvoltarea etnologiei românești: istorie și contemporaneitate”, „punctând” adecvat treptele evoluției cercetărilor etnologice românești, începând cu cele amatoristice, trecând apoi la cele de masă (B.P.Hasdeu, G.Tocilescu, N.Densusianu, S.Fl.Marian ș.a.), profesionale (relevând rolul Universității din București), interdisciplinare (B.P.Hasdeu, Ov.Densusianu, D.Caracostea), comparative (I.A.Candrea, I.C.Chițimia), sociologice (D.Gusti, T.Herseni, E.Berneș, C.Brăiloiu - sociologie muzicală). Se evidențiază, de asemenea, direcțiile cercetărilor etnologice întreprinse de Academia Română, Institutul de Etnografie și Folclor, universitățile de la Iași, Cluj-Napoca, Timișoara, precum și cunoscutele Arhive de Folclor. În acest fond aproape atotcuprinzător, profesorul universității bucureștene, Nicolae Constantinescu, realizează în articolul său, „Repere fundamentale în folcloristica românească”, o primă „sondare” de adâncime, îndreptându-și atenția doar asupra unui număr de „trei figuri conducătoare ale disciplinei (etnologice - I.R.) până în a doua jumătate a secolului al XX-lea: B.P.Hasdeu, O.Densusianu, și D.Caracostea”, ce constituie, conform aprecierii sale, „osatura” științei folcloristice românești, continuată în zilele noastre de celebrul profesor al Universității din București, Mihai Pop. Articolul universității ieșene, Petru Ursache, „Problema neantului în opera lui Mircea Eliade”, cum reiese din titlu, este și mai restrâns, rezumându-se, cum precizează autorul însuși, la „una dintre principalele teme ale sistemului mitologic al lui Mircea Eliade”. După cum reiese din cele de mai sus, aceste trei articole au în vedere etnologia românească clasică și, evident, unele „prelungiri” ale direcțiilor ei în contemporaneitate.

Direcțiile cercetărilor etnologice românești contemporane, nesemnate în articolele precedente, întreprinse de două instituții de profil, Institutul de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu” și Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, sunt prezentate în capitolul al doilea, „Cartografiere etnografică, muzeistică”, ce cuprinde articolul „Arhive neconvenționale multimedia. Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu”, semnat de acad. dr. Sabina Ispas, directoarea acestei instituții, articolul cercetătorului principal al Institutului, Ion Ghinoiu, „Atlasul Etnografic Român” (în curs de apariție, în final va număra 30 de volume) și arti-

colul „De la Muzeul românesc al satului la Muzeul Național al Satului Dimitrie Gusti”, aparținând directoarei acestei instituții, Paula Popoiu.

În capitolul al treilea (p.42-58), diversificarea tendințelor de cercetare științifică a etnologiei contemporane românești este „punctată” la modul aplicativ în articolele semnate de Narcisa Știucă („Condiția nou-născutului și tentația sacrului”), Constantin Bărbulescu („Topografia corpului uman. Piciorul. Mâna”) și de Maria Bătcă („Costumul popular românesc, tradiție și modernitate”).

O lăudabilă inițiativă de prezentare a materialelor ca în capitolul al IV-lea, ce reprezintă totodată și o direcție mai puțin statuată în etnologia românească contemporană, se referă la naționalitățile conlocuitoare, capitol în care, afară de articolul Dușitei Ristin de la Universitatea din București („Interferențe culturale româno-sârbe în regiunea Banatului”), restul articolelor sunt dedicate ucrainenilor din România. Primul dintre ele, „Identitate și diversitate. Rolul dialogului intercultural. Ucrainenii din Maramureș”, îi aparține Deliei Suiogan de la Universitatea din Baia Mare, articol în care autoarea acordă o atenție deosebită noțiunilor teoretice fundamentale enunțate ca demers științific în titlul articolului, considerațiile sale însă nu se referă la populația ucraineană din întregul ținut al Maramureșului, ci doar la ucrainenii de pe Valea Ruscovei, iar ceea ce trebuia să fie un „dialog” intercultural, reprezintă, conform precizării autoarei însăși, doar „informații privind unele sărbători ale ucrainenilor de pe Valea Ruscovei”. Că unui român îi sunt, poate, interesante și simplele informații, cu ce îi vor „îmbogăți” ele „zestrea” cunoștințelor unui cititor ucrainean (destinatarul revistei), familiarizat cu aceste sărbători încă din fragedă pruncie?

Următoarele trei articole aparțin autorilor din Ucraina. Un interesant și edificator demers științific conține articolul lui Pavlo Lenio de la Universitatea din Ujhorod, „Markeri moderni de identitate a ucrainenilor conform materialelor din orașul Vișeu de Sus, județul Maramureș”, în care pe cei 274 de ucraineni câți locuiesc în orașul maramureșean (alături de 14.878 români, 1.114 germani, 530 unguri, 70 rromi și alte 14 persoane) autorul îi identifică drept aparținători la etnia ucraineană după faptul că: 1) se declară și se manifestă ca atare, 2) se declară români, însă unul sau ambii părinți sunt ucraineni și 3) se declară români, însă (foarte interesant) „arhetipul” lor mental și comportamental este unul tipic ucrainean, în plus, și concitadinii lor (români, germani ș.a.) îi consideră drept ucraineni. O plăcută impresie degajă articolul lui Antonie Moisei, „Tradiții carnavalice de iarnă la ucrainenii din județul Suceava”, articol ce se bazează pe cercetări de teren, efectuate de autor pe parcursul mai multor ani, împreună cu grupuri de studenți cernăuțeni, un articol ce tinde să epuizeze repertoriul problematizo-teoretic și factologic, în plus, în el se relevă un adevărat „dialog” intercultural româno-ucrainean, argumentat cu o sumedenie de date certe, particularizat pe zone folclorice, cu evidențierea elementelor comune și diferențioare, uneori chiar și până la așezări singulare.

Prin articolul său cu un titlu „zdrobitor” de bombastic, „Mișcarea ruteană în România contemporană: identificare, structură, reflecție”, conf. dr. Mychailo Zan de la Catedra de politologie a Universității Naționale din Ujhorod, bazându-se pe tot ce s-a scris despre uniunile ucrainenilor din România, pe datele recensămintelor, ba chiar și pe dezbaterele din Parlamentul României, prin datele citate, argumentează metodic, pas cu pas, contrariul celor enunțate în titlul articolului, care pentru a fi mai explicit în privința conținutului sugerat (inclusiv și a atitudinii autorului - de evidențiere sau de „demolare”) trebuia, poate, să fi fost scris în ghilimele.

Pentru a nu fi acuzat de părtinire, să-i dăm cuvântul autorului, spicuind adlitteram afirmații din articolul domniei sale: „la alegerile din 2000, uniunea rutenilor a obținut în județe zero rezultate”, fapt „ce contrastează cu rezultatele din 2004”, la care s-a ajuns grație „unei inginerii electorale gândite optimal”; „în conformitate cu ultimul recen-

sământ, numărul total al rutenilor a devenit obiectul manipulărilor”; „populația ucraineană (din România), în general, nu înțelege invocarea chestiunii privind separația rutenilor ca entitate aparte”; „cazuri de autoidentificare ca reprezentanți ai grupe/naționalității rutene ucrainenii din această țară nu s-au înregistrat”; „încercările de activizare a mișcării rutene deocamdată nu au obținut un răspuns clar de la populație”; „locuitorii satului ucrainean Rona de Sus au refuzat să participe la congresul rutenilor” (Sighet, 21-24 iunie 2007), „în schimb, au fost prezenți locuitorii satului vecin românesc, Rona de Jos”; domnul Mychailo Zan arată că drept personalități ale sale, uniunea rutenilor îi indică pe Oleksandr Duchnovyci (de fapt, poet din Ucraina), Endi Vargol, necunoscut ucrainenilor din România, Dragoș Pavliuc (1946-2005), Gheorghe Firczak, președintele uniunii, Ivan Moisiuc, fost redactor la ziarul ucrainean din România, „Novyi vik”, și autor de poezie și proză ucraineană; ca publicații, sunt enumerate „Apocalipsa ruteană” de F.O.Halla, „Rutenii - un popor uitat pe nedrept” de Gh. Firczak, „Imnul rutenilor din România”, „Veselește-te, Rutenie” ș.a. de I.Moisiuc, revista „Ruska vira” (tradus „Credința Rusină”, corect ar fi „Credința rusă”) și cam atât. „Cel mai mare succes,- subliniază M. Zan,- al mișcării rutene îl constituie reprezentarea ei în Parlamentul României” de către președintele uniunii rutenilor și deputatul acesteia, Gh.Firczak, „oponenții căruia constată uzitata sa practică de comunicare zilnică în maghiară și îi contestă sinceritatea privind identitatea ruteană” (conform propriei sale afirmații, „tata a fost rutean, iar scumpa mea mamă este unguroaică”). „Contabilizând” numărul participanților în dezbaterile Parlamentului României, M. Zan arată că, față de precedentul deputat și președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, Ș.Tcaciuc, și actualul ei deputat și președinte, Ș.Buciuta (amândoi preocupându-se de problemele populației ucrainene din România, de relațiile de colaborare economică, culturală ș.a. cu Ucraina), bilanțul numeric este de partea lui Gh.Firczak, „fapt ce se explică, - conchide M. Zan, - prin acțiunea de popularizare și promovare a unei noi probleme pentru România - problema ruteană” („...пояснюється популяризацією та просуванням нової для Румунії русинської проблеми”). „În Parlamentul României, Gh. Firczak face parte din comisiile permanente de cultură, etică și echitate, a egalității drepturilor soților, a legăturii cu UNESCO, a revoluționarilor din 1989, a înfrățirii cu alte state ca Ungaria (din 27 iunie 2001 - membru permanent), Liban, Argentina, Malta ș.a.”.

Concluziile finale ale lui M. Zan consună cu faptele mai sus menționate: „Activitatea uniunii rutenilor este apreciată de către intelectualitatea creatoare la modul diferit, predominând, în genere, ironia și amendarea oportunității funcționării organizației”; „în planul structural-funcțional, mișcarea ruteană în România este destul de amorfă”, „ei îi lipsește legitimitatea populară, tradiția literară, îi lipsește activității cunoscuți pe tărâmul cultural, obștesc ș.a.”.

Cel de al V-lea capitol al ediției speciale a revistei recenzate (Texte folclorice contemporane: simbolistică, tradiții, transformări), cuprinde articolul cercetătoarei Anna-Maria Sorescu-Marincovici de la Institutul de Balcanistică al Academiei Sârbe, „Ursitoarele la români din Timoc: repertoriu folcloric colectiv și individual”, și articolul autorului rândurilor de față, „Folcloricul «Ahile» cucerește prin luptă pe Briseida - fată din popor”, articol în care sunt evidențiate posibile realii istorico-etnologice de constituire a motivului universal cucerirea cetății, trecut, cu valoare simbolică, în poezia de urare și felicitare ca mesaj actualizat.

Lecturarea, de către un cititor avizat, a revistei ucrainene recenzate aici oferă satisfacții profesionale, întărind, totodată, convingerea că asemenea demersuri, parcă, ar fi mai actuale ca oricând, importantă fiind existența disponibilității instituțiilor și a persoanelor specializate în problemele etnologice.

Ioan REBUȘAPCĂ

Cel de al VI-lea Congres al Uniunii Ucrainenilor din România [UUR], desfășurat în perioada 30 septembrie-1 octombrie 2011, a demonstrat o atenție de prestigiu și de suflet față de etnicii ucraineni din România prin adoptarea unei Rezoluții care stabilește o seamă de obiective strategice și direcții de acțiune ale organizației pentru perioada 2011-2015.

Printre multe altele, la punctul 4 se prevede drept obiectiv: „sprijinirea programelor de educație a elevilor pentru ca ei să trăiască într-un spirit ucrainean; trezirea în ei a sentimentului dragostei față de limba maternă și cultura ucraineană.“

Reprezintă acest deziderat o cauză comună, evident, un scop de menținut și de întrecut chiar printr-o stare de trezvie lingvistică a fiecărui cetățean de etnie ucraineană. Limba maternă rămâne în continuitatea ființei neamului din care ne tragem, cea mai mare operă de suflet; cea mai mare operă în felul ei din toate câte s-au ivit.

## Considerații pe marginea unei Rezoluții

Dacă, să zicem, ne-am îmbogăți numai cu ceea ce pot să ne fure hoții ori ceea ce flămânzile molii pot să mănânce, cu ce vom rămâne după ce hoții ne-ar fura averea limbii materne și moliile ar ciurui-o?

Puternici și sănătoși, dar unii nu mai scriu în dulcea noastră limbă maternă. Se mulțumesc să afle despre „înaintașii“ noștri pe alte căi... Dar e vai de ei! Totuși, privind lucrurile din jurul nostru, multe eforturi și realități împlinite de frații noștri ne dau posibilitatea de a întreține o perspectivă tonică printre noi. Viața e în același timp simplă și contradictorie. Omul modern, în încercările sale de a-și trăi cu voluptate aspirațiile, face dovadă evidentă că e o ființă care se autoînstrăinează de origini.

În această lume a umbrelor, numai sufletul

etniei din care te tragi ca om corespunde unor realități de conviețuire înscrise, la rândul lor, în perimetrul altei realități pline de grație și făgăduințe, cum ar fi și aceea de a avea posibilitatea de a te exprima lumii în care trăiești pe calea inconfundabil trasată de măreția limbii materne.

Dar această realitate lingvistică despre care pomenim poate fi păstrată ori pierdută.

Prevederile punctului 4 din Rezoluția adoptată de Congresul al VI-lea al UUR cred, personal, că tocmai la acest posibil pericol se referă. Cu tonicul speranței, conjugat cu spiritul resemnării care nu-i spiritual - spiritual ucrainean!, dragii mei, - toate hotărârile Rezoluției reprezintă un conclav viabil și, în același timp, păstrător de nădejde al identității naționale a comunității ucrainene din România, un catalizator ce va contribui, ca drojdia dintr-o plămadă, la sporirea patrimoniului cultural și spiritual al ucrainenilor de pretutindeni și a poporului ucrainean în ansamblu.

Mihai MATEICIUC

## Evenimente culturale ucrainene la Muzeul Țăranului Român

În ziua de 17 decembrie 2011, în sala „Horia Bernea“ a Muzeului Țăranului Român, Ambasada Ucrainei în România împreună cu Uniunea Ucrainenilor din România au organizat o serie de evenimente culturale.

Cu ocazia apropierii sărbătorilor de iarnă și a împlinirii a 20 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre Ucraina și România a avut loc un concert la care au participat ansamblul „Zorea“ al filialei București a UUR și ansamblul popular vocal „Kamerton“ din orașul Chust, Ucraina.

Doamna Iaroslava Colotelo, consilier la Ministerul Culturii și Cultelor din România, i-a salutat pe cei prezenți la acest concert, iar domnul Viorel Kotyk de la Ambasada Ucrainei, în discursul său de deschidere, a spus: „Astăzi, în această sală, două ansambluri ucrainene, unul din Ucraina și unul din România, ne vor încânta cu glasurile lor cristaline, aducându-ne atmosfera unică a minunatelor sărbători de iarnă:

diplomatice dintre Kiev și București. Îmi face plăcere să subliniez că Ucraina și România întâmpină această dată jubiliară în condițiile dezvoltării semnificative pe toate planurile a relațiilor bilaterale politice, cultural-umanitare și financiar-economice“.

Oaspeții din Ucraina au dăruit comunității ucrainene din București nu numai un buchet de melodii fermecătoare, ci și focul din Betleem. Reprezentantul organizației ucrainene de tineret

„Plast“, Andri Rebyrk, cel care a transmis focul din Betleem reprezentantului organizației de tineret a UUR, Bogdan Clempuș, a spus în scurta sa cuvântare: „Sunt foarte bucuros să vă aduc această părticică de pace și lumină din Betleem care, de câțiva ani, este răspândită nu numai în Ucraina, ci și în diaspora ucraineană. Sper că această lumină sfântă va arde nu numai în case și candelă, ci și în inimile dumneavoastră“.

De asemenea, a avut loc și lansarea cărții „Apelul înălțimilor“, publicată în 2011 la Editura „Zoloti Lytavry“ din Cernăuți cu sprijinul Universității Naționale din Cernăuți „Iuri Fedkovyci“, cartea fiind prezentată de către prof. dr. Volodymyr Antoficiuk și de autorul ei, Ioan Chideșciuc.

„Această carte este, într-adevăr, o mare expresie a spiritului uman. Veșnica dorință a omului de a atinge esența lui Dumnezeu și a Fiului Său pe Care l-a trimis în această lume și, astfel, oricine crede în El, urmând cuvintele Evangheliei, să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

Proza lui Ioan Chideșciuc, prezentă în această carte, este de o înaltă moralitate și spiritualitate. Sunt extrem de mulțumit că autorul apelează la portretele spirituale ucrainene, ca Taras Șevcenko, Olha Kobyleanska, care s-a născut la Gura Humorului, pe binecuvântatul pământ românesc și portretul lui Sylvestr Iarycevskyi care, de asemenea, a trăit în orașul Siret, unde a fost profesor de gimnaziu și un primar minunat. Totodată, sunt foarte mulțumit de faptul că în



În prim-plan dl Viorel Kotyk și dna Iaroslava Colotelo



Dl Ioan Chideșciuc alături de dl Volodymyr Antoficiuk

Nașterea Domnului și Anul Nou. Această iarnă a devenit semnificativă atât pentru statul ucrainean, cât și pentru relațiile româno-ucrainene, în special. La 1 decembrie, ucrainenii au aniversat 20 de ani de la referendum în cadrul căruia poporul ucrainean s-a exprimat, practic, unanim pentru reinstaurarea independenței statale a patriei noastre. Iar la 1 februarie 2012, se împlinesc 20 de ani de la stabilirea relațiilor

această carte sunt prezentați și autori care, trăind în România, creează în limba ucraineană. În opinia mea, creațiile lor sunt o puternică parte a literaturii ucrainene“ - a spus Volodymyr Antoficiuk.

Autorul Ioan Chideșciuc a declarat că mesajul principal al cărții sale „Apelul înălțimilor“ este un apel la înălțimea noastră umană: „Cartea conține povestiri, proză scurtă și prezentarea unor portrete literare din literatura ucraineană, dar și a portretelor unor scriitori ucraineni contemporani din România“.

La final, directorul artistic al ansamblului „Kamerton“ a spus: „Evenimentele de astăzi s-au petrecut la un nivel înalt. Asemenea evenimente sunt necesare, deoarece scopul lor este de a-i sprijini în primul rând pe ucrainenii din România, care trebuie să fie conștienți de rădăcinile lor ucrainene și de cultura ucraineană. Să reînvie, după posibilități, tradițiile, cântecul și folclorul nostru“.

Mihai TRAISTA

# Discursul președintelui Ucrainei, Viktor Ianukovyci, la ședința lărgită a Consiliului de Miniștri la care au fost prezenți membrii Comitetului pentru Reforme Economice (Extrase)

Bună ziua, stimați colegi,

Împreună cu primul ministru și cu președintele Radei Supreme am luat hotărârea de a organiza o ședință la acest nivel pentru a face un scurt bilanț al activității noastre, începute în 2010 când am declanșat procesul reformelor.

De aceea, obiectivul ședinței noastre comune este de a analiza stadiul îndeplinirii Planului național de acțiuni pe 2010, de a purta discuții ample cu privire la sarcinile pe care le avem în față și de a începe, în sfârșit, să recuperăm ceea ce, din diferite motive, nu am putut realiza.

Scopul nostru principal este acela ca oamenii să simtă că ceea ce facem este în interesul lor. Acesta nu este un joc frumos, este ceea ce viața ne-o cere, și anume de a găsi, în sfârșit, probleme-cheie, de a le rezolva și de a obține rezultate practice.

Dar care sunt prioritățile-cheie pe care noi ni le-am propus pentru acest an?

Asigurarea stabilității fiscale și monetare, dereglementarea activității antreprenoriale, crearea bazelor pentru introducerea pieței agrare, continuarea proceselor de privatizare, reforma pieței energetice, reformarea sistemului de înlesniri sociale, reformarea sistemului de asistență medicală.

În ceea ce privește discutarea rezultatelor aplicării reformelor, noi ne-am întrunit și în cursul acestui an, în iunie și în septembrie, ba chiar și în octombrie.

Am constatat cu acele prilejuri că s-au întreprins măsuri în ceea ce privește reformarea cadrului legislativ. Au fost adoptate 25 de legi în cadrul Planului național. Dar aceasta înseamnă doar o parte a activității legislative și organizatorice pe care trebuie să o asigurăm. Din cele 79 de proiecte legislative care trebuiau înaintate Parlamentului, până acum s-au înaintat doar 39. Acest lucru este, stimați colegi, sub orice critică.

Analiza stadiului de îndeplinire a reformelor arată că, până în prezent, s-a realizat doar o jumătate dintre măsurile pentru care termenul a expirat. Nu au fost îndeplinite toate prioritățile din Planul național pe care le-am amintit eu. Principala cauză a neîndeplinirii acestor priorități este aceea că puterea executivă s-a dovedit a nu fi pregătită suficient pentru aplicarea reformelor. Aceasta este concluzia. De aceea, trebuie să vedem care sunt cauzele situației existente și să luăm de urgență măsuri pentru soluționarea lor. Trebuie, chiar astăzi, să ieșim din această sală cu soluții concrete.

Reformele cer din partea conducătorilor competență și disciplină care să le confere capacitatea de a lua măsuri în timp util în sfera lor de activitate. Acest lucru este valabil atât pentru guvern, cât și pentru conducătorii administrațiilor de stat locale. Înțeleg că pot exista diferite cauze, unele dintre ele legate și de reorganizarea puterii locale. Am în vedere faptul că reforma administrativă pe care am inițiat-o nu trebuie să fie o dogmă și că noi am convenit că unele aspecte care au un impact negativ asupra activității guvernului vor fi, în curând, îndreptate. Dar noi nu trebuie să căutăm motive, ci să tragem concluzii și să acționăm. Blocarea reformelor este în

mare măsură legată de neștiința sau chiar nedorința conducătorilor unor regiuni de a renunța la metode învechite de conducere. Este știut faptul că nereformarea sferei supuse controlului este, de multe ori, un câmp propice pentru corupție și abuzuri. Care este reacția societății la acest lucru? Vedem cu toții zilnic, iar răspunsul la întrebare este evident. Tergiversarea aplicării reformelor importante duce la scăderea susținerii lor din partea oamenilor, deoarece ei așteaptă rezultate concrete, dar aud vorbindu-se doar despre intenții. Apreciez că această tendință reprezintă un real pericol căci nesustenerea acțiunilor noastre poate reprezenta una dintre cauzele discreditării chiar a ideii de modernizare a țării.

O altă componentă importantă a pachetului de reforme este prevenirea noului val al crizei. Noi nu putem să nu vedem că în economia noastră națională se mențin unele riscuri pentru stabilitate financiară. Sper să aud, astăzi, din partea guvernului o listă concretă de măsuri pentru prevenirea crizei.

Înțeleg că pe parcursul aplicării reformelor apar numeroase probleme complicate care nu pot fi realizate în decurs de un an. Din aceste probleme fac parte reformarea sectorului energetic și de combustibil, reforma agrară, reforme în domeniul sănătății, realizarea unor proiecte naționale etc. Dar unele reforme puteau fi mai avansate la această dată.

Analiza nivelului actual de realizare a Planului național pe 2011 arată că multe dintre obiective a căror îndeplinire era perfect posibilă nu s-au realizat totuși.

De exemplu, ce a împiedicat guvernul să elaboreze la timp planul de măsuri pentru rezolvarea problemei înrăutățirii balanței de plăți și a creșterii soldului negativ al comerțului exterior? Eu am atras de multe ori atenția asupra acestei probleme. Termenul a expirat în aprilie, iar guvernul a adoptat măsurile privind asigurarea stabilității sistemului abia săptămâna trecută.

Dereglementarea anunțată de guvern este încă slab resimțită de întreprinzători. Nu funcționează încă „ghișeele unice“, organele de control mai exercită presiuni asupra întreprinderilor. Legat de acest aspect, întreb guvernul ce l-a împiedicat să elimine numeroase dublări de documente ce se cer pentru obținerea de aprobări, să modifice modul în care se realizează controlul de stat prin punerea accentului pe control profilactic, pe prevenirea încălcării legislației?

De ce guvernul a încheiat abia săptămâna trecută elaborarea proiectelor de legi privind privatizarea și administrarea proprietății de stat?

Conform Planului național, această activitate trebuia făcută încă în lunile aprilie-iunie. Apoi, procesul de privatizare care urma să fie un puternic stimulent al reformelor și al atragerii investițiilor în economia națională a fost în mare măsură frânat.

Sunt însemnate tergiversările în ceea ce privește crearea cadastrului funciar care frânează, la rândul său, reforma agrară, iar această situație este folosită în scop personal de către afaceriștii de pe piața ilegală a pământului. Și exemplele pot continua.

Aș vrea să mă opresc acum asupra unei pro-

bleme sensibile ca cea a perfecționării sistemului de acordare a facilităților sociale.

Consider că situația în această sferă este critică, am mai spus-o și cu alte ocazii. De aceea, trebuie luate în considerare toate greșelile care au fost făcute și trebuie să se colaboreze cu societatea civilă, cu organizațiile publice, trebuie dusă munca de explicare și, de la an la an, perfecționat acest sistem. Nimeni nu va reduce aceste facilități. Ele vor fi doar perfecționate și aceasta va constitui o prioritate pentru noi.

Vă pun întrebarea, putea fi prevenită situația care discreditează reformele și afectează încrederea cetățenilor? Sigur că da. De aceea, trebuie să avem în vedere acest lucru, de asemenea, trebuie să tragem anumite concluzii în ceea ce privește nepriceperea unor conducători de a face cunoscut oamenilor punctul lor de vedere.

La unele măsuri din Planul național termenele nu au expirat încă, dar nici nu se acționează corespunzător, așadar există riscul ca aceste termene să nu fie respectate. Semnificative în acest sens sunt din nou măsurile privind reforma în domeniul relațiilor funciare, în special inventarierea resurselor funciare și delimitarea pământurilor aflate în proprietatea de stat și în cea comunală. Eu am abordat această problemă la aproape toate consfăturile de profil, cu toate acestea problema delimitării pământurilor se mișcă și acum foarte încet, iar inventarierea decurge și ea nesatisfăcător. Fără realizarea acestor măsuri va întârzia completarea cadastrului funciar de stat, iar apoi introducerea pieței funciare în ansamblu. Aș vrea să mă opresc și asupra reformei în domeniul asistenței medicale. A trecut un an de când au fost adoptate legile de bază, iar în regiunile-pilot s-au obținut primele rezultate. De curând am fost în regiunea Vinnyțea unde m-am întâlnit cu locuitorii unor sate în care au fost deschise ambulatoriile de familie. Oamenii sunt mulțumiți, ei nu mai sunt obligați să se adreseze centrelor raionale pentru asistență medicală elementară, având, cum se spune, la îndemână medicul lor. Acesta este scopul nostru. Acesta este un mic fragment din care se compune tabloul de ansamblu al evoluției noastre. Dar astfel de fragmente trebuie să fie mai multe pentru ca oamenii din diferite regiuni să simtă că reforma nu înseamnă doar repararea clădirilor și dotarea cu echipamente medicale. Este, în primul rând, vorba de medici de familie și asistența medicală care le este alături. Și acolo unde acest lucru s-a realizat, repet din nou, oamenii l-au apreciat pozitiv.

Acum aș vrea să mai spun câteva cuvinte despre activitatea comitetelor regionale pentru reforme economice. Atrag atenția șefilor administrațiilor de stat prezenți aici asupra faptului că reformele trebuie să funcționeze înainte de toate în regiuni. Și tot ce facem noi la centru este să ne concentrăm eforturile către regiuni.

Încă ieri, când am luat cuvântul în cadrul audierilor municipale, am spus că reforma auto-administrației locale este strâns legată de reformele și de Planul național. De aceea, solicit din partea fiecărui conducător regional să înțeleagă esența reformelor și să depună eforturi pentru ca ele să aibă conținut și să fie dublate de o muncă de informare.

Pagină realizată de **Ion ROBCIUC**

# UCRAINA - mai aproape



**Ianuarie 2011**

Deputatul Ștefan Buciuța a luat parte activă la „Festivalul de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni”, desfășurat la Sighetu Marmăției. La acest festival au participat colindători din Ucraina, Serbia și din toate județele României unde viețuiesc ucraineni și unde activează organizații ale Uniunii Ucrainenilor din România.

**Februarie 2011**

Aderarea României la spațiul Schengen. Comisia pentru politică externă din Parlamentul României al cărei secretar este deputatul Ștefan Buciuța s-a întâlnit la Ruse, Bulgaria și Giurgiu, România cu Comisia pentru politică externă din Adunarea Națională a Bulgariei cu care ocazie cele două părți și-au exprimat satisfacția față de nivelul excelent al cooperării bilaterale dintre cele două țări, inclusiv al dialogului parlamentar. Comisiile consideră că intrarea Republicii Bulgaria și a României în spațiul Schengen trebuie să fie obiectivul prioritar, că adoptarea deciziei Consiliului de aderare la spațiul Schengen trebuie să se bazeze exclusiv pe rezultatele procesului de evaluare realizat anterior și să se mențină în coordonatele existente la nivelul UE, în concordanță cu parametrii procedurali ai aderărilor anterioare. Deputatul Ștefan Buciuța a prezentat în acest sens și o declarație politică în plenul Camerei Deputaților.

**Martie 2011**

1. Deputatul Ștefan Buciuța, președintele UUR, a participat ca invitat la cel de-al X-lea Congres al UDMR, în zilele de 26-27 februarie 2011, prilej cu care a transmis un mesaj. Desfășurat la Oradea, Congresul l-a ales în funcția de președinte al UDMR pe Kelemen Hunor.

2. Domnul Ștefan Buciuța a sprijinit olimpiada de limba și literatura ucraineană. Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, sub îndrumarea directă a consilierului de specialitate din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, doamna Elvira Codrea, a organizat la Liceul Ucrainean „Taras Șevcenko”, din Sighetu Marmăției, olimpiada de limba și literatura ucraineană, etapa județeană - 5 martie 2011. Acțiunea a fost susținută de Uniunea Ucrainenilor din România.

**Aprilie 2011**

1. Domnul Ștefan Buciuța a participat la sărbătorirea marelui poet ucrainean Taras Șevcenko, la Iași. Ucrainenii din Municipiul Iași, mobilizați de membrii Comitetului filialei Iași a UUR, au participat, duminică 20 martie 2011, la festivitățile dedicate celei de a 197-a aniversări a nașterii poetului Taras Șevcenko.

2. Domnul Ștefan Buciuța a luat parte și a sprijinit activ olimpiada de limba și literatura ucraineană, etapa națională. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin Direcția Generală de Învățământ în Limbile Minorităților, Relația cu Parlamentul și Partenerii Sociali organizează în fiecare an, în perioada vacanței de primăvară, olimpiadele și concursurile școlare - etapele naționale - la diferite discipline de studiu. Pentru buna desfășurare a olimpiadei de limba și literatura ucraineană, în acest an, ca și în anii precedenți, s-a implicat și Uniunea Ucrainenilor din România prin susținerea organizării și prin premiarea olimpicilor de către președintele UUR, Ștefan Buciuța.

**Mai 2011**

1. Întâlnirea deputatului Ștefan Buciuța cu ministrul ucrainean de externe, Konstantyn Hryșcenko, care a efectuat o vizită în România. La 18 mai 2011, ministrul afacerilor externe al Ucrainei, Konstantyn Hryșcenko, a efectuat o

# Din activitatea deputatului Ștefan Buciuța pe 2011

vizită oficială de o zi în România. A avut loc o întâlnire a șefului diplomației ucrainene cu membrii UUR din București, prilej cu care dl Ștefan Buciuța a rostit un cuvânt.

2. Din activitatea conducerii UUR. În zilele de 13 și 14 mai 2011, a fost convocată de către președintele Ștefan Buciuța ședința ordinară a Prezidiului Executiv al UUR, care s-a desfășurat la sediul filialei Satu Mare a UUR.

3. Participare activă la manifestarea culturală a huțurilor din Maramureș („Mira”). În comuna Bistra, a avut loc o manifestare culturală, ocazionată de adunarea oilor de la gospodari, angajarea ciobanilor și a gazdei de stână, măsurarea cantității de lapte care îi revine unui gospodar după numărul de oi, stabilirea perioadei de preluare a cotei de brânză și a serviciilor asigurate pe perioada pășunatului. La deschiderea festivă au participat, din partea UUR, deputatul Ștefan Buciuța, președintele acestei organizații, Miroslav Petrețchi, prim-vicepreședinte și președinte al filialei Maramureș a UUR, Dumitru Coreniuc, președintele organizației locale a UUR.

4. Participarea la manifestarea culturală din Ruscova, dedicată marelui poet Taras Șevcenko. Această manifestare a fost susținută de grupurile artistice din localitățile Ruscova, Poienile de sub Munte, Crasna, Rona de Sus, Crăciunești, Remeți și Bistra. La această activitate, domnul deputat Ștefan Buciuța, președintele UUR, a rostit o alocuțiune.

5. Cinstirea memoriei veteranilor de război, inițiată și organizată de președintele UUR Ștefan Buciuța. Conform programului de activități cultural-artistice al filialei Maramureș a UUR, la 8 mai 2011, în comuna Poienile de sub Munte, s-a desfășurat manifestarea dedicată veteranilor de război. Deputatul Ștefan Buciuța, președintele UUR, a rostit o alocuțiune.

**Iunie 2011**

1. Sprijinul acordat pentru dezvelirea bustului poetului Taras Șevcenko la Tulcea. În ziua de 4 iunie 2011, poetul național al Ucrainei, Taras Șevcenko, a trecut Dunărea și a poposit la Tulcea, ca să se instaleze pe soclu, pentru vecie, printre urmașii cazacilor zaporogeni din România, alături de Esenin și Kemal Atatürk. Deputatul Ștefan Buciuța a vorbit, cu acest prilej, despre semnificația acestui eveniment.

**Iulie 2011**

1. Deputatul Ștefan Buciuța a făcut o declarație politică cu prilejul vizitei în România a președintelui Congresului Mondial al Ucrainenilor (CMU), Evhen Cholij. Congresul Mondial al Ucrainenilor - până în 1991 Congresul Mondial al Ucrainenilor Liberi - este o organizație cu cel mai înalt grad de coordonare a tuturor organizațiilor ucrainenilor din lume, care locuiesc ori s-au născut în diaspora. Ucrainenii din diaspora sunt în număr de peste 20 de milioane, iar cei mai mulți dintre ei s-au născut în afara Ucrainei și sunt cetățeni ai țărilor în care trăiesc.

2. Întâlnirea ucrainenilor din București cu domnul Evhen Cholij, președintele Congresului Mondial al Ucrainenilor, s-a desfășurat luni, 27 iunie 2011, într-o atmosferă foarte destinsă. Domnul deputat Ștefan Buciuța, președintele UUR, care l-a însoțit pe oaspete pe tot parcursul zilei și în ziua următoare la întâlnirile protocolare de la Guvern, Parlament, Ministerul Educației, a făcut o prezentare a activității UUR.

3. Interviu al deputatului Ștefan Buciuța, președintele UUR, acordat cotidianului „Graiul Maramureșului”. Viorica Pârja, realizatoarea interviului, a arătat că Ștefan Buciuța reprezintă în Parlamentul României comunitatea ucrainenilor din țara noastră. Este vorba de 62 000 de ucraineni localizați în Maramureș, Suceava, Botoșani, Tulcea, Timiș, Caraș-Severin, Arad, Satu Mare, fiecare dintre aceste zone având problemele lor specifice. Totodată, domnia sa a evidențiat activitatea deputatului Ștefan Buciuța în Parlamentul României și participarea lui la evenimente culturale, precum Concursul de poezie ucraineană la Sighetu Marmăției, olimpiadele școlare etc.

**August 2011**

1. Deputatul Ștefan Buciuța a participat la Festivalul Internațional de Folclor organizat de filiala Tulcea a UUR. Cu această ocazie, domnia sa a rostit o cuvântare. În luna ianuarie, la o ședință a Consiliului de Conducere al UUR, filiala Tulcea stabilea ca în acțiunile ce se vor desfășura la nivelul județului să se includă și un festival cu o durată de 2-3 zile, care să aducă în fața publicului tulcean valorile artei tradiționale ucrainene, mai ales că, în urmă cu mai mulți ani, tot aici, la Tulcea, acest festival exista.

2. Participarea la alegerile pentru Consiliul Mondial Ucrainean de Coordonare (CMUC) și la adunarea anuală a Congresului Mondial al Ucrainenilor, la Kiev. Domnul Ștefan Buciuța a făcut o declarație politică în Parlamentul României privind aceste acțiuni și alegerea sa în CMUC.

**Septembrie 2011**

1. Deputatul Ștefan Buciuța a făcut interpelări în Camera Deputaților referitoare la starea necorespunzătoare a drumurilor naționale din județele Maramureș și Suceava (DN 18). Răspunsurile la aceste interpelări au fost semnate de ministrul Elena Gabriela Udrea, Anca Daniela Boagiu și Constantin Traian Igaș.

2. Cu sprijinul domnului Ștefan Buciuța au fost semnate Acordul de colaborare între Consiliul Raional Rachiv, regiunea Transcarpatia - Ucraina și Uniunea Ucrainenilor din România și Acordul de colaborare dintre orașul Rachiv și comuna Poienile de sub Munte privind relațiile economice, sociale și culturale.

3. Luni, 12 septembrie 2011, domnul Ștefan Buciuța a participat la deschiderea anului școlar 2011-2012 în comuna sa natală Poienile de sub Munte, județul Maramureș.

4. La cel de-al VI-lea Congres al UUR din 30 septembrie - 1 octombrie, deputatul Ștefan Buciuța a fost reales în funcția de președinte al UUR.

**Octombrie 2011**

Deputatul Ștefan Buciuța a făcut o declarație politică în Parlament privind alegerea noilor organe ale UUR. Cel de al VI-lea Congres al UUR a demonstrat încă o dată, dacă mai era necesar, că UUR este o organizație de prestigiu a etnicilor ucraineni din România. Este o organizație reprezentativă parlamentară, care face parte din Consiliul pentru Minorități Naționale din România, iar prin publicațiile sale, din Asociația Presei Minorităților Naționale din România.

(Continuare în pagina 6)



## Noiembrie 2011

1. Deputatul Ștefan Buciuta s-a întâlnit cu ministrul consilier al Ambasadei Ucrainei cu ocazia vizitei acestuia în județul Maramureș. Ministrul consilier al Ambasadei Ucrainei în România, Viorel Kotyk, a efectuat o vizită în județul Maramureș, în perioada 15-18 noiembrie 2011. Împună cu o delegație din Ucraina, domnul Kotyk a avut convorbiri la Inspectoratul Poliției de Frontieră Maramureș din Sighetu Marmației privind problemele de frontieră între cele două țări, iar joi 17 noiembrie 2011, o întâlnire oficială, la Palatul Administrativ al județului Maramureș, la care au fost prezenți președintele Consiliului Județean, Mircea Man, prefectul Sandu Pocol, senatorul Gheorghe Mihai Bârlea, deputatul Doru Lese, iar din partea Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), deputatul Ștefan Buciuta, președintele UUR, și prim-vicepreședintele Miroslav Petrețchi, președinte al filialei Maramureș.

2. Simpozionul „Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate” la Satu Mare. La propunerea Muzeului Județean Satu Mare ca Uniunea Ucrainenilor din România să se alăture organizării simpozionului, conducerea UUR a răspuns favorabil, iar președintele acesteia, deputatul Ștefan Buciuta, a participat la deschidere rostind o alocuțiune.

3. Inaugurarea și sfințirea sediului filialei Botoșani a UUR, în localitatea Rogojești, s-a realizat prin grija domnului deputat și președinte al UUR, Ștefan Buciuta, și a domnului președinte al filialei Botoșani a UUR, Victor Semciuc. La inaugurare au fost invitate personalități de seamă.

4. Mesajul președintelui UUR cu ocazia Festivalului „Artă și multiculturalism”. În perioada 14-16 octombrie 2011, la Cluj-Napoca, a avut loc prima ediție a Festivalului „Artă și multiculturalism” (FAM). Manifestarea a fost organizată la inițiativa PATRIR - Institutul Român pentru Pace în colaborare cu alți parteneri, reprezentanți ai comunităților etnice ce trăiesc în orașul de pe Someș. Unul dintre parteneri a fost Uniunea Ucrainenilor din România - filiala Cluj. Domnul Ioan Herbil, vicepreședintele UUR - filiala Cluj, a citit cuvântul de salut pe care l-a trimis domnul deputat Ștefan Buciuta, președinte al UUR.

5. Participare la întâlnirea de lucru a inspectorilor/profesorilor metodiști pentru limbile materne ucraineană și polonă. În fiecare an, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în colaborare cu inspectoratele școlare județene organizează consfăturile naționale anuale ale inspectorilor de specialitate la toate disciplinele care se predau în învățământul preuniversitar, inclusiv pentru limbile minorităților naționale. La deschiderea lucrărilor consfăturilor naționale a participat ca invitat domnul Ștefan Buciuta, deputat în

Parlamentul României și președinte al UUR.

6. Deputatul Ștefan Buciuta a luat parte, la Siret, la lansarea cărții și sfințirea pietrei de temelie pentru instalarea bustului fostului primar al localității, Silvestr Iarycevskiy.

7. La 26 noiembrie 2011, președintele UUR Ștefan Buciuta a organizat, la filiala Maramureș a UUR, conferințele naționale ale Uniunii Tineretului Ucrainean din România (UTUR) și Uniunii Femeilor Ucrainene din România (UFUR).

## Decembrie 2011

La 13 decembrie 2011, deputatul Ștefan Buciuta a făcut o declarație politică cu titlul „Unii primari și prefecți ai Guvernului nu respectă legea nr. 215/2001 a administrației publice locale”. Potrivit acestei legi, autoritățile administrației publice locale au obligația să asigure inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor (articolul 90, alineatul 4) în limba maternă a cetățenilor aparținând unei minorități naționale care au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor.

DI Ștefan Buciuta dorește, ca împreună cu autoritățile locale, să aducă un plus de bine oamenilor, ca aceștia să-și crească și educe copiii în spiritul tradițiilor, să se bucure de drepturile lor și să conviețuiască în bună pace și înțelegere.

**Ștefan BUCIUTA,**  
deputat

De ziua poetului național, în localitatea Călinești-Cuparencu, comuna Șerbăuți, județul Suceava, locul de naștere al lui G. Eminovici, tatăl lui Mihai Eminescu, a avut loc o manifestare de înaltă ținută. La bustul poetului, realizat de sculptorul botoșănean Marcel Mănăstireanu, s-au depus coroane de flori și s-au spus cuvinte înălțătoare.

Gheorghe Flutur, președintele Consiliului Județean Suceava a spus: „Omagiile pentru Eminescu sunt primele obligații morale ale noastre, ale celor ce trăim pe aceste meleaguri. Am venit și eu alături de dumneavoastră să depun o coroană de flori, să mă închin în fața marelui Eminescu. De aici izvorăște poezia românească și trebuie să fim mândri că Eminescu se trage de pe meleagurile bucovinene”.

Poetul Ioan Cozmei, de loc din Călineștii

# Luceafărul poeziei românești, omagiat la Călinești-Cuparencu



Suceava și montarea ei în vecinătatea bustului eminescian”.

Alături de scriitorii Theodor Codreanu (Huși), Liviu

Antonesi, George Bădărău (Iași), Nicoleta Coande, Paul Aretzu, Horia Dulvac (Craiova), din partea sucevenilor au luat parte poeta Carmen Veronica Steiciuc (fiica satului Călinești-Cuparencu), poetul Mihai Sultana Vicol din partea Bibliotecii Județene „I.G. Sbierea”, doamna Alice Niculică și foarte multe alte personalități.

Partea a doua a festivității s-a desfășurat la Școala cu clasele I-VIII din localitate. Aici, micii artiști, elevi de la școlile din Călinești-Cuparencu și Șerbăuți, sub îndrumarea cadrelor didactice Silvia Boiciuc, Lavinia Costiuc și Vasile Huțanu au prezentat un foarte frumos program artistic. S-au declamat versuri eminesciene, dar s-a și cântat foarte mult pe versurile poetului.

La finalul activității, scriitorul, poetul și jurnalistul Mihai Sultana Vicol a spus: „Eminescu n-a murit! Dovadă că Eminescu trăiește în fiecare zi, sunt acești copii, sunt generațiile care vin, care vor preda ștabela celorlalți, pentru că Eminescu este suveranul credinței și geniului românesc”.

**Kolea KURELIUK**



activității în condiții optime. Părințele paroh, Vasile Popovici, de la biserica din localitate a menționat: „Sunt bucuros că astăzi vă avem în mijlocul nostru la această mare săr-

lui Cuparencu, care spune că prin venele lui curge și sânge ucrainean din stirpea Eminovicilor, a prezentat pe scurt viața și opera Luceafărului poeziei românești. De altfel, Ion Cozmei a fost prezentatorul și moderatorul întregii activități.

Primarul comunei, Cătălin Sanduleac, a urat celor prezenți „Bun venit!” și desfășurarea

bătoare a poetului național. Arăt faptul că domnul ing. Florin Usatiuc din Bălcauți, pe lângă finanțarea bustului lui M. Eminescu, a susținut financiar și aducearea unei case străvechi din Straja, județul





# PLANUL DE ACȚIUNI ȘI PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2012

Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Sărbătoarea Crăciunului la ucraineni	7 ianuarie	Tulcea Iași Dud - Arad
2.	Festivalul de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni	14-16 ianuarie 14 ianuarie	Sighetu Marmăției Caransebeș
3.	Tradiții de Anul Nou la ucraineni	13 ianuarie 14 ianuarie ianuarie	Timișoara Cluj-Napoca Iași Satu Mare
4.	Evocare literară: Ștefan Tcaciuc și Mihai Eminescu	13, 15 ianuarie	Suceava Iași Galați
5.	Uniunea Ucrainei de Est cu Ucraina de Vest	22 ianuarie	Suceava
6.	Masă rotundă a tinerilor „Să ne cunoaștem mai bine“	23 ianuarie	Iași
7.	200 de ani de la nașterea scriitorului Evhen Hrebinka	2 februarie	Cluj-Napoca
8.	Concurs de muzică și poezie ucraineană contemporană	12, 19 și 26 februarie	Tulcea
9.	Ziua Internațională a Limbii Materne	21 februarie	Suceava Timișoara Satu Mare Iași Târnova - Arad
10.	Concert pe tema „Să ne prețuim folclorul“	25 februarie	Copăcele - Caraș Severin
11.	Serată literară a poezilor ucraineni din București	25 februarie	București
12.	Masă rotundă pe temă „Rolul femeii în păstrarea identității ucrainene“	8 martie	Suceava București Tulcea Satu Mare Dud - Arad Târnova - Arad Timișoara
13.	Zilele Taras Șevcenko în România	9 martie 24-25 martie 31 martie martie 14-15 aprilie	Negostina-Suceava Iași Cluj-Napoca București Galați Tulcea Zorile - Caraș-Severin Lugoj - Timiș Satu Mare Târnova - Arad Ruscova - Maramureș
14.	Olimpiada de limba și literatura ucraineană, faza județeană	15 martie 28 aprilie	Suceava Caransebeș Timiș Sighetu Marmăției
15.	Simpozion dedicat Olhăi Kobyleanska la 70 de ani de la moarte	21 martie	Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
16.	22 de ani de activitate a formației „Cervona kalyna“	32 martie	Sighetu Marmăției
17.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, faza județeană	14-15 aprilie 12-13 mai 26 mai mai	Tulcea Rona de Sus - Maramureș Caransebeș Suceava Știuca - Timiș Satu Mare
18.	Paștele la ucraineni. Festivalul ouălor încondeiate	16 aprilie	Suceava București
19.	Întâlnirea scriitorilor ucraineni din România cu cititorii	aprilie	Cluj-Napoca
20.	Creatori de artă ucraineni (poezie, pictură, sculptură)	aprilie	Lovrin - Timiș
21.	Turneu în județ al ansamblului artistic „Miculeanca“	aprilie	Satu Mare
22.	Campionatul de fotbal al filialei Maramureș a UUR	aprilie-octombrie	Localități ucrainene, Maramureș
23.	Obiceiuri păstorești la ucraineni. Mira la huțuli	3 mai	Bistra - Maramureș
24.	Cinstirea veteranilor de război	9 mai	Poienile de sub Munte
25.	Simpozion Internațional „Zilele culturii slave“, ediția a V-a	11-12 mai	Cluj-Napoca
26.	Concurs de creație literară pentru elevi și studenți „I. Negriuc“	mai	Izvoarele Sucevei, Rădăuți, Siret
27.	Excursie la Kiev și la Kaniv, la mormântul lui Taras Șevcenko (propunere a filialelor UUR București, Cluj-Napoca și Maramureș)	mai	Kiev, Kaniv
28.	Masă rotundă „Mari personalități din Ucraina care au legătură cu Iașul“	mai	Iași
29.	Ziua Internațională a Copilului	1 iunie	Târnova - Arad Tulcea
30.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, faza națională	2-3 iunie	Sighetu Marmăției
31.	În vizită la Sălbăgelul Nou cu un spectacol de muzică și poezie ucraineană	30 iunie	Sălbăgelul Nou - Caraș Severin
32.	Festivalul Interetnic „Conviețuiri“, ediția a XIX-a	iunie	Ulma - Suceava
33.	Excursie la „Peștera urșilor“ din județul Bihor, Satu Mare	iunie	Județul Bihor
34.	Festivalul Artelor și Multiculturalismului (FAM), ediția a II-a	iunie	Cluj-Napoca
35.	Festivalul național al portului, cântecului și dansului ucrainean	iunie	Suceava
36.	Expoziție de foto și carte ucraineană	iunie	Galați
37.	Festivalul Mondial al Tineretului. Participă formațiile „Kolomyika“ și „Kozaciok“ din județul Suceava	iunie	Grecia
38.	Festivalul „Întâlniri bucovinene“	iunie, octombrie	Polonia, Câmpulung Moldovenesc, Cernăuți
39.	Delta Dunării admirată de etnici ucraineni. Concurs de pescuit	6-8 iunie	Pardina - Tulcea
40.	Festival interetnic	14-15 iunie	Crăciunești, Bocicoiul Mare, Maramureș
41.	Zilele culturii ucrainene	29 iulie 21-23 septembrie octombrie	Valea Vișeuului-Maramureș Letea, Sf. Gheorghe, Chilia Veche - Tulcea Variaș - Timiș București
42.	Caravană ucraineană	iulie	Gottlob - Timiș
43.	Prezentare de carte și întâlnire cu scriitorul ucrainean Iuri Andruhovyci	iulie	București

(Continuare în pagina 4)

# Festivalul de colinde, datini și obiceiuri la ucraineni

## a ajuns la cea de-a XIX- a ediție

Într-un decor mirific de iarnă, la Sighetu Marmăției, duminică 15 ianuarie 2011, s-a desfășurat tradiționalul *Festival de colinde, datini și obiceiuri la ucraineni*, ajuns la cea de a XIX-a ediție.

După sărbătorirea Crăciunului pe stil vechi și a Sfântului Vasile cu care ocazie ucrainenii din



*Dl Miroslav Petrețchi, dl Ștefan Buciuța și dna Simona Malearciuc*

Baia Mare, Sighetu Marmăției, Satu Mare, Timișoara și din alte localități au organizat manifestări culturale dedicate Anului Nou, a doua zi s-au mobilizat pentru a fi prezenți la festivalul de la Sighetu Marmăției.

Sarcina organizării acestui eveniment cultural ucrainean i-a revenit președintelui filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, domnului Miroslav Petrețchi, o sarcină deloc ușoară, întrucât și-au anunțat prezența la Sighetu Marmăției colindători din toate regiunile țării, unde viețuiesc etnici ucraineni, precum și trei delegații de colindători din Ucraina.

Manifestarea a început cu participarea la sfânta liturghie oficiată la Biserica ortodoxă ucraineană din Sighetu Marmăției de către preotul paroh, doctor Nicolae Lauruc, în prezența oficialităților din partea Ministerului Culturii, a Administrației Județene și Locale, precum și a reprezentanților filialelor județene și locale ale UUR.

După slujbă, Viflaimurile și cele 22 grupuri de colindători s-au încolonat și s-au deplasat de la biserică spre sala de spectacole „Viorel Costin” a Casei Municipale de Cultură. Pe tot parcursul traseului s-a colindat, s-a dansat, impresionându-i pe spectatorii ocazionali, staționați pe ambele părți ale drumului.

Prezentarea programului artistic de colinde, datini și obiceiuri de Crăciun, Anul Nou și Bobotează a revenit domnilor profesori Simona Malearciuc și Dumitru Coreniuc, iar salutul de deschidere a festivalului gazdei și președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, Ștefan Buciuța, deputat în Parlamentul României, care a rostit următorul salut:

*„Stimați participanți la cel de al XIX-lea Festival de colinde și datini la ucraineni ce are loc la Sighetu Marmăției, județul Maramureș*

*Dragi ucraineni,*

*Stimați oaspeți,*

*Ne bucurăm cu toții că am ajuns la această ediție a uneia dintre acțiunile anuale importante ale ucrainenilor din România.*

*Acest Festival al colindelor, obiceiurilor și datinilor la ucraineni, ocazionat de Sfintele Sărbători - Crăciunul, Anul Nou și Boboteaza, care se organizează la Sighetu Marmăției încă din anul 1993, deschide o serie de manifestări ale etnicilor ucraineni din România ce se desfășoară în toate regiunile țării unde trăiesc semenii noștri. Aș enumera câteva dintre ele: Zilele Taras Șevcenko în România, Concursul de recitare a poeziei ucrainene, Festivalul inter-ethnic „Conviețuiri”, Sărbătorirea veteranilor de război, Obiceiuri tradiționale ucrainene de la țară, Aniversări ale localităților și ale unor date istorice și altele.*

*Dragi prieteni,*

*Vă felicit cu prilejul Anului Nou. Fie ca Anul Nou să vă aducă bucurii, bunăstare și noroc în familiile dumneavoastră. Vă doresc să aveți parte de sănătate și forță necesară de a petrece acest an și cei care vin fără griji și neajunsuri, în cele mai bune condiții.*

*La mulți ani!”*

Cu ocazia festivalului, din partea Uniunii Ucrainenilor din România au fost înmânate diplome organizatorilor și participanților: Sandu Pocol - prefect al județului Maramureș, Eugenia Godja - primar al Sighetului Marmăției, Ovidiu Gheorghe Nemeș - viceprimar al Sighetului Marmăției, Vasile Muste - director al Casei de Cultură a Municipiului Sighetu Marmăției, Mircea Man - președinte al Consiliului Județean Maramureș, Miroslav Petrețchi - prim-vicepreședinte al UUR, președinte al filialei Maramureș a UUR, Elvira Codrea

Greceniuc - președinte al organizației locale Bocicoiu Mare a UUR, Gheorghe Mocerneac - președinte al organizației locale Crasna a UUR, Ledia Spivaliuc - președintă a organizației locale Valea Vișeului a UUR.

Au mai prezentat cuvinte de salut și mulțumire pentru invitația la festival dl Sandu Pocol, prefectul județului Maramureș, dl Vasile Timiș, ministru secretar de stat la Ministerul Culturii, senatorul Gheorghe Mihai Bârlea, reprezentantul Primăriei Sighetu Marmăției, directorul economic Ioan Bărbuș, și preotul paroh al Bisericii ortodoxe ucrainene cu hramul „Înălțarea Sfintei Cruci”, Nicolae Lauruc, consilier al Vicariatului Ortodox Ucrainean din Sighetu Marmăției, dl Ioan Dorel Todea - redactor coordonator la Radio Sighet, după care pe scenă au colindat grupurile artistice invitate.

Concertul a început cu colindele prezentate de corul Bisericii ortodoxe ucrainene din Sighetu Marmăției, apoi pe scenă au evoluat formații din Ucraina: „Kamerton”, conducător al grupului, Miško Ivanovyci, și „Cerleni pațiorky”, conducător al grupului, Cereleniuk Volodymyr.

Din județul Arad, comuna Târnova, s-a prezentat la festival formația „Lileia”, coordonator Hanțig Ana, din Botoșani, sat Rogojești, „Rogojesteanca”, coordonator Semciuc Victor, din județul Caraș-Severin, comuna Copăcele, „Zelena lișcina”, coordonator Popovici Dumitru, din județul Suceava, sat Paltinu „Polonynka”, coordonator Sauciuc Ilie, din județul Timiș, localitatea Criciova, corul bisericesc coordonat de Anuța Ariton, din județul Tulcea, grupurile „Ciorne more” din Sfântu Gheorghe, coordonator Maria Hordei și „Bila roja” din Letea, coordonator Ivan Maxim. În continuare, au colindat grupurile din localitățile Poienile de sub Munte, Repedea, Ruscova, Crasna Vișeului, Bistra, Valea Vișeului, Rona de Sus, Coștiui, Crăciunești, Bocicoiu Mare, Lunca la Tisa și Remeți, județul Maramureș.

La festival a participat și o delegație ucraineană a orașului Bocicoiu Mare, raionul Teaciv, regiunea Transcarpatia, formată din Valentyna F. Bojuk, secretar al Consiliului Orașenesc și din partea Departamentului de cultură, Nadia și Mykola Kuzmyci.

Cel de al XIX-lea Festival de colinde, datini și obiceiuri la ucraineni a fost o reușită, apreciat de publicul sighetean și de turiștii aflați în acest oraș, iar cotidianul „Graiul Maramureșului”, în articolul „Ucrainenii din România și Ucraina au dat o lecție, pe românește zis”, corespondentul Florentin Năsui scrie: „A fost de fapt o încununare a tot ce s-a petrecut în satele noastre ucrainene de sărbătorile de iarnă a conchis prof. Dumitru Coreniuc din Bistra. Aici, ne-am întâlnit ucraineni din toate provinciile românești unde trăim compact, dar și cu frați din două orașe de dincolo de Tisa. Și au fost prezentate colinde, urări de Anul Nou, obiceiuri de sărbători de iarnă, scenete, inclusiv ludice, Viflaimuri, colinda bătrână. Câțiva sigheteni, nemulțumiți de ultima ediție a festivalului „Marmăția” din 27 decembrie anul trecut, au zis „Iată ce lecție faină ne-au dat ucrainenii!”

**Ștefan BUCIUȚA,**  
președintele UUR, deputat



- consilier în cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Ștefan Bereș - deputat, Mihai Gheorghe Bârlea - senator, Poliția Municipiului Sighetu Marmăției, Jandarmeria Municipiului Sighetu Marmăției, Ioan Dorel Todea - redactor coordonator la Radio Sighet (prof.dr.), Emilia Codrea - redactor Radio Sighet (profesoară), Ștefan Oncea - primar al localității Poienile de Sub Munte, Pavel Țiudic - primar al comunei Repedea, ing. Ioan Turcsin - primar al comunei Ruscova, dr. Nicolae Lauruc - preot, consilier al Vicariatului Ortodox Ucrainean și paroh al Bisericii ortodoxe ucrainene „Înălțarea Sfintei Cruci” din Sighetu Marmăției, Geta Petrețchi - coordonator al formației artistice din Rona de Sus, Dumitru Coreniuc - coordonator al formației artistice din Bistra, Stela Songot - coordonator al formației artistice din Poienile de Sub Munte, Vasile Pasenciuc - președinte al organizației locale Remeți a UUR, Elek Oprișan - președinte al organizației locale Rona de Sus a UUR, Ioan

(Urmare din pagina 3)

44.	Cunoașterea locului de origine (Poienile de sub Munte), Arad	iulie	Poienile de sub Munte
45.	Participare la Festivalul de Muzică și Film al minorităților naționale din Iași, ediția a IV-a	iulie	Iași
46.	Tabără Internațională de Pictură „Bucovina - trecut, prezent și viitor“, ediția a VII-a	1-15 august	Cârlibaba - Suceava
47.	Sărbătoarea cântecului și dansului ucrainean	5 august	Crasna Vișeuului - Maramureș
48.	Ziua Independenței Ucrainei	24 august	Suceava Iași București Reșița Arad Timișoara Tulcea Galați
49.	Participare a unui ansamblu din județul Caraș-Severin la Festivalul Interetnic	25 august	Băile Herculane
50.	Concurs de interpretare a cântecului tradițional ucrainean	8-9 septembrie	Sighetu Marmăției
51.	S. Iarycevskiy - poetul iubirii și înfrățirii. Simpozion Internațional	septembrie	Siret
52.	Festivalul cântecului și dansului ucrainean	septembrie	Soca - Timiș
53.	Zilele filmului ucrainean	septembrie	MTR
54.	Obiceiuri de toamnă la ucraineni	octombrie	Remeți - Maramureș
55.	Lansare de carte: „Istoria ucrainenilor din Dobrogea de Nord“	20-21 octombrie	Tulcea
56.	Obiceiuri de toamnă ale strămoșilor noștri	27 octombrie	Copăcele, Zorile, Caraș-Severin
57.	„Zilele Mazepa“ la Bender și la Galați	octombrie	Bender - Galați Cluj-Napoca Galați
58.	Artă și meșteșuguri ucrainene tradiționale	octombrie	Târnova - Arad
59.	Evocare literar-artistică a scriitorilor ucraineni din Bucovina	octombrie	Iași
60.	Întâlnire cu fiii satului	8 și 21 octombrie	Crișan, Caraorman - Tulcea
61.	Comemorarea Holodomorului din Ucraina anilor 1932-1933	24 noiembrie	Suceava București
62.	Ucrainenii din Anina: trecut, prezent și viitor	24 noiembrie	Anina - Caraș Severin
63.	Omagierea scriitoarei Olha Kobyleanska	27 noiembrie	Gura Humorului
64.	Masă rotundă: „Comemorarea poetului Mykola Ustyianovyci“	29 noiembrie	Suceava
65.	Turneu de șah al minorităților din Iași	noiembrie	Iași
66.	Gala olimpicilor ucraineni din județul Suceava. Excursie la Cernăuți	noiembrie	Suceava - Cernăuți
67.	Sfântul Nicolae la ucraineni	6 decembrie	București Satu Mare
68.	Ziua Minorităților Naționale. Expoziție de pictură	18 decembrie	Suceava Galați
69.	Festivalul colindelor ucrainene	decembrie	Suceava Timișoara București
70.	Sărbătorirea Pomului de Crăciun	decembrie	Maramureș Iași

Ștefan Buciuța,  
președintele UUR

Ioan Robciuc,  
președintele Comisiei de Cultură

## „Cântecul prieteniei“ la Școala cu clasele I-VIII din Rona de Sus

Și anul acesta, la Școala cu clasele I-VIII din Rona de Sus se derulează multe proiecte în parteneriat cu alte școli din județ. Așa este și proiectul „Cântecul prieteniei“ realizat în parteneriat cu Li-

fesoarele A. Batin și Al. Dubec. La vioară a cântat elevul Lușcan Vlad. După spectacolul reușit și aplaudat, cei prezenți au fost invitați de prof. Mirela Dobra să admire obiectele expoziției și să



Expoziția și organizatoarele expoziției

ceul „Regele Ferdinand“ și Liceul Maghiar din Sighetu Marmăției. Din acest proiect a făcut parte expoziția tematică cu vânzare sub titlul „Expo Moș Crăciun“. Lucrările expoziției au fost realizate de elevii claselor a V-a A, a VI-a A și a VI-a B sub îndrumarea profesoarelor Anuța Batin, Alexandrina Duliac și Mirela Dobra. Expoziția cu vânzare de la Școala

aleagă exponatul preferat, donând într-o cutie fiecare ce sumă dorește. Cu banii adunați se vor cumpăra materiale didactice pentru cele trei clase implicate în proiect. Aceasta a fost o activitate dintr-un șir lung de acțiuni realizate de elevii școlii în cinstea sărbătorilor de iarnă.

Astfel, corul religios „Lăudăm pe Domnul“, format tot din elevii



Spectacolul dat de elevi

cu clasele I-VIII din Rona de Sus a fost organizată la 20 decembrie 2011 și a putut fi vizitată timp de trei zile.

Realizată din lucrări de hârtie și din diferite obiecte cu tema Crăciunului, expoziția a fost precedată de un spectacol literar-muzical la care au asistat și primarul comunei, directoarea școlii și părinții elevilor.

Spectacolul a cuprins scenetele „O poveste de Crăciun“ (partea I) și „O veste de Crăciun“ (partea a II-a), pregătite de prof. M. Dobra, între acestea fiind intercalate colinde în limbile română, ucraineană și franceză, pregătite și de pro-

școlii și pregătit de preotul prof. Albiciuc Gheorghe, a prezentat 3 concerte de colinde în Biserica ortodoxă ucraineană din Rona de Sus în zilele de 4 decembrie 2011, 19 decembrie 2011 și 8 ianuarie 2012. În ultima săptămână din primul semestru, în fiecare zi s-au dat spectacole în cinstea lui Moș Crăciun de grupele din grădinițe și de elevii ciclului primar, îndrumați de educatoarele și învățătoarele școlii. A urmat o binemeritată vacanță în care au răsunat în tot satul colindele copiilor.

Ileana DAN

